

SECCIÓ DE CIÈNCIES BIOLÒGIQUES

Actualment, la Secció de Ciències Biològiques té 20 membres numeraris, 9 membres emèrits i 4 membres corresponents. Dels 29 membres, 16 són biòlegs i 13 són metges.

Les àrees temàtiques que cobreixen llurs especialitats són: anatomia, antropologia, biologia cel·lular, bioquímica, botànica, ciència i humanitats, ciències clíniques, ecologia, endocrinologia, fisiologia animal, genètica, medicina interna, microbiologia, neurociències, virologia i zoologia.

La Secció de Ciències Biològiques s'ha reunit en sessions ordinàries de treball cada mes, les quals han tingut lloc els dies 15 de setembre, 13 d'octubre, 10 de novembre i 9 de desembre de 1997, i 12 de gener, 9 de febrer, 9 de març, 20 d'abril, 11 de maig, 8 de juny i 13 de juliol de 1998. La Secció s'ha reunit els dies 10 de novembre i 9 de desembre de 1997 en sessions extraordinàries. Les reunions dels dies 10 de novembre de 1997 i 9 de febrer i 11 de maig de 1998 foren conjuntes amb la Secció de Ciències i Tecnologia.

La Secció ha hagut de lamentar el traspàs del senyor Pere Alberch i Vié (13 de març de 1998), membre corresponent de la Secció. Són particularment importants, entre altres, les seves contribucions sobre les bases mecàniques de la morfogènesi. Va publicar nombrosos treballs científics. Evolucionista heterodox, la societat perd un científic de talla veritablement internacional. (Vegeu el subapartat «Necrologies», dins l'apartat «El Ple».)

En el transcurs de la sessió extraordinària del dia 10 de novembre de 1997, el senyor Oriol Casassas presentà com a candidats a membres numeraris els senyors Lluís Garcia i Sevilla, metge mallorquí, i Francesc Asensi i Botet, metge pediatre valencià.

El dia 9 de desembre de 1997, a dos quarts de set del vespre, la Secció de Ciències Biològiques es reuní en sessió extraordinària per tal de procedir a l'elecció de dos candidats a membres numeraris. El resultat de la votació fou favorable als senyors Lluís Garcia i Sevilla i Francesc Asensi i Botet. A partir del Ple del dia 15 de juny, en què foren escollits membres numeraris de l'IEC, els senyors Francesc Asensi i Botet, de l'àrea de ciència i humanitats, i Lluís Garcia Sevilla, de l'àrea de neurociències, s'han incorporat a la Secció.

Actes acadèmics i presentació de publicacions

En quasi totes les sessions hi ha hagut exposicions científiques dels membres de la Secció o d'uns altres especialistes convidats.

Cronològicament, les ponències han estat les següents:

— *Els gàmetes, portadors d'alguna cosa més que cromosomes*, a càrrec de la senyora Mercè Durfort (13 d'octubre de 1997).

— *L'obesitat: un problema de salut. Factors socioculturals, psicològics o genètics?*, a càr-

rec del senyor Màrius Foz (10 de novembre de 1997). Sessió celebrada conjuntament amb la Secció de Ciències i Tecnologia.

— *Gènesi i resultats del Catàleg de fauna vertebrada de Catalunya*, a càrrec del senyor Joaquim Gosálbez (12 de gener de 1998).

— Acte de presentació de les monografies de les Seccions de Ciències *Textos dels cursos de ciències impartits a la Universitat Catalana d'Estiu i publicats per l'Institut d'Estudis Catalans*, a càrrec dels senyors Enric Casassas, Salvador Alegret i Miquel Porter (9 de febrer de 1998).

— *Aplicacions dels antiinflamatoris no esteroïdals en la prevenció del càncer colorectal*, a càrrec del senyor Ramon Bartrons (9 de març de 1998).

— *Catalunya, terra de tècnics*, a càrrec del senyor Antoni Roca (11 de maig de 1998).

— Presentació de la nova versió de la taula periòdica dels elements a càrrec de la senyora Pilar González, presidenta de la Societat Catalana de Química (11 de maig de 1998), en la reunió conjunta de les dues seccions de Ciències.

— Presentació del diccionari químic per a incorporar als editors de textos a càrrec del senyor Joan Suades, secretari de la Societat Catalana de Química (11 de maig de 1998).

— Intervenció del president de l'Institut d'Estudis Catalans, senyor Manuel Castellet, per a explicar alguns aspectes de les notes de premsa aparegudes durant les darreres setmanes en els mitjans de comunicació sobre el *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (8 de juny de 1998).

Totes les intervencions han anat acompanyades de col·loqui.

Activitats i comissions

La Secció ha discutit àmpliament sobre temes referents a la biodiversitat, a problemes del medi ambient i a la contaminació, així com sobre terminologia científica. També ha parlat de les activitats de tràmit, del seguiment del pressupost, de la preparació de publicacions, etc.; ha estudiat la sol·licitud d'ingrés de noves societats filials i ha emès informes i resolucions sobre aquesta qüestió.

La senyora M. Durfort, en la seva qualitat de delegada del president de l'IEC a les societats filials, ha format part de la comissió del norantè aniversari de l'IEC i ha participat activament en l'organització del cicle de conferències *Ciència i cultura al llindar del segle XXI*, que se celebrà la tardor de 1997 (27 d'octubre - 26 de novembre de 1997).

Membres de la Secció han participat en diferents tasques representatives i han format part de diferents comissions de treball i de ponències de premis.

En el transcurs de la reunió de la Secció del dia 13 d'octubre de 1997 s'acordà crear el Premi d'Ecologia.

El senyor Màrius Foz, com a membre de la Comissió d'Investigació, ha assistit a les reunions corresponents i ha donat informació puntual dels acords presos.

El senyor Joaquim Gosálbez, com a representant de l'Institut al Consell de Caça de Catalunya de la Direcció General del Medi Natural, ha informat puntualment de les reunions tingudes.

La Secció ha participat també en el programa de la Setmana de la Ciència amb el cicle de conferències *Ciència i cultura al llindar del segle XXI* (13-20 de novembre de 1997).

La senyora Mercè Durfort coordinà la sessió extraordinària *Aspirina: fàrmac del segle XXI* (20 de novembre de 1997).

Jornades científiques

El senyor Josep Egozcue, dins del programa Jornades Científiques de l'IEC, va organitzar, els dies 20 i 21 d'abril de 1998, les jornades científiques «Respostes al clonatge humà». (Vegeu el subapartat «Jornades científiques», dins l'apartat «Altres programes de treball».)

Premis i distincions

El senyor Ramon Margalef i López, membre de la Secció, ha estat distingit amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya 1997 (octubre de 1997).

El senyor Josep Laporte i Salas, membre de la Secció, ha obtingut el Guardó d'Honor de la Universitat Pompeu Fabra (novembre de 1997).

El senyor Josep Egozcue i Cuixart, membre de la Secció, ha obtingut la Medalla d'Or del Departament d'Obstetrícia i Ginecologia de l'Institut Universitari Dexeus. Ha estat també nomenat membre electe de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Catalunya (abril de 1998).

El senyor Josep Carreras i Barnés, membre de la Secció, ha ingressat com a membre corresponent en la Reial Acadèmia de Medicina (abril de 1998).

Publicacions

CARRERAS I BARNÉS, Josep. *August Pi i Sunyer: semblança biogràfica*. 1998.

CASTELL I PUIG, Carles. *Ecofisiologia de dues espècies rebrotadores mediterrànies: l'arboç (Arbutus unedo) i l'alzina*

(*Quercus ilex*). Barcelona, 1997. 262 p. [Premi Francesc Vives 1993]

YLLA I ULLASTRE, Josep. *Història natural del lepidòpter Graellsia isabelae*. 1997. [Premi Artur Bofill i Poch 1994]

PROGRAMES DE RECERCA

Flora i cartografia de les plantes i la vegetació

Director: Oriol de Bolòs i Capdevila

Aquest programa comprèn els projectes següents:

a) Cartografia de la distribució de les plantes vasculares als Països Catalans (ORCA)

Director: Oriol de Bolòs i Capdevila

Durant el curs 1997-1998 han continuat els treballs per a augmentar el coneixement de la distribució geogràfica dels tàxons en els Països Catalans i per a difondre la informació existent relativa a aquesta part tan important de la biodiversitat.

Les publicacions d'ORCA han rebut el Premi de la Crítica Serra d'Or de l'any 1998.

Les activitats més importants fetes durant el curs han estat les següents:

1. Publicació del setè volum de l'*Atlas corològic de la flora dels Països Catalans*, amb 374 mapes. En l'elaboració d'aquest volum han intervingut unes setanta persones, la majoria de les quals eren dels Països Catalans, i algunes, botànics d'Aragó i de Madrid.

2. S'ha acabat la informatització del material que s'inclourà en el volum extraordinari de síntesi que reunirà les dades disponibles actualment sobre la totalitat de la flora de l'àrea estudiada. Aquest volum serà publicat ben aviat.

b) Cartografia de la vegetació de Catalunya

Director: Josep Vigo i Bonada

L'objectiu d'aquest programa és l'aixecament —ja iniciat anys enrere— i la publicació dels mapes de vegetació de Catalunya a escales 1:250.000 (un sol full) i 1:50.000 (en una primera fase, els vint-i-tres fulls corresponents al territori pirinenc). Hi han intervingut, globalment i amb dedicacions diverses, dotze persones.

Durant aquest curs han prosseguit les tasques iniciades l'estiu de 1996. La feina feta i les accions dutes a terme són les següents:

Convenis i contractes

El proppassat mes de març foren signats dos nous contractes entre l'Institut Cartogràfic de Catalunya i l'IEC, adreçats a la publicació dels fulls 181 (Esterrí d'Àneu) i 220-221 (la Jonquera - Portbou) del mapa de vegetació de Catalunya a escala 1:50.000 respectivament.

El mes de febrer es va signar un contracte de vuit mesos de durada a favor d'un ajudant d'investigació, expert en sistemes d'informació geogràfica, que té encarregades diverses feines de digitalització, generació de topologia i creació i actualització de macros per a processos concrets.

Publicacions

Tal com s'havia programat, s'han publicat (en coedició entre l'IEC i l'Institut Cartogràfic de Catalunya) dos fulls del mapa de vegetació 1:50.000, concretament els números 254 (Gósol) i 215 (la Seu d'Urgell), que han estat distribuïts pel Servei de Publicacions, d'acord amb la llista d'institucions i de persones feta expressament.

Aixecament de mapes de vegetació

Han continuat les tasques de camp i de laboratori per a l'elaboració dels fulls 213 (Sort) i 214 (el Pont de Suert), que han de quedar enllestides a final de l'estiu de 1998.

Preparació de documents cartogràfics

S'està preparant la versió definitiva del mapa de vegetació de Catalunya 1:250.000, que hauria de quedar llest per a publicar-se a final d'aquest any.

S'ha fet una versió definitiva dels fulls 181 i 220-221 del mapa de vegetació a escala 1:50.000, s'han elaborat les càrtules accessòries i s'han redactat les memòries respectives. Els documents corresponents al full 181 van ser lliurats a l'Institut Cartogràfic el mes d'abril passat i ja hem vist proves del mapa principal i de la memòria. Els documents dels fulls 220-221 (fosos en un de sol) es lliuraran la primera setmana de juliol.

Conferències

Presentació al II Congrés de la Federació Internacional de Fitosociologia, celebrat a Bailleul l'any passat, de la comunicació *L'application des données phytosociologiques à la cartographie de la végétation. L'exemple de la carte 1:50.000 de la Catalogne*.

c) Flora i cartografia de briòfits

Directora: Creu Casas i Sicart

En complir-se el segon any del projecte d'elaboració de la Flora i cartografia de briòfits, hem acabat la redacció de les claus i les il·lustracions dels ordres tetrafidals i fissidentals, especialment el gènere *Fissidens*, amb moltes espècies al nostre país, que ofereix problemes taxonòmics reconeguts pels especialistes del gènere, els quals constaten la dificultat en la delimitació d'algunes espècies. Una bona part dels gèneres de l'ordre Pottials, com *Tortula* i *Didymodon*, en procés encara d'elaboració, presenten també complicacions taxonòmiques que cal esbrinar, sovint amb la intervenció d'especialistes.

Com a resultat immediat, després de les correccions taxonòmiques dels gèneres estudiats fins ara, hem comprovat les novetats següents per a la brioflora dels Països Catalans: *Brachythecium mildeanum*, *Bryoerythrophyllum recurvirostrum* var. *robustum*, *Bryum barnesii*, *Bryum cyclophyllum*, *Bryum sauteri*, *Campylopus oerstedianus*, *Didymodon nicholsonii*, *Didymodon sinuosus*, *Entosthodon mouretii*, *Phascum cunnetii*, *Phascum cuspidatum* var. *retortifolium*, *Poblia andalusica* i *Rhizomnium magnifolium*; i a més són novetat per a

la península Ibèrica *Campylium elodes*, *Cinclidotus danubicus*, *Didymodon mamillusus* i *Mnium spinulosum*. D'una bona part d'aquestes espècies tenim entregades i acceptades notes per a publicar en diferents revistes.

En algun cas també hem d'eliminar de la brioflora alguna espècie mal determinada anteriorment, com *Tortula solmsii*, *Tortula guepinii* o *Didymodon icmadophilus*, forma molt semblant de *Didymodon acutus*.

Especificitat de teixit dels autoantígens perifèrics diana a les malalties autoimmunitàries endocrines

Director: Màrius Foz i Sala

L'objectiu d'aquest projecte ha estat trobar una explicació de la tendència de les malalties autoimmunitàries d'associar-se dins d'un mateix individu i/o família.

Com ja es va informar l'any passat, mitjançant RT-PCR hom demostrà que alguns autoantígens com l'albumina, el GAD67 o la tiroglobulina presentaven una distribució molt més ubíqua que l'esperada. Mitjançant *northern blot* de RNA total, únicament es va poder confirmar l'expressió d'albumina al pàncrees.

Durant el curs 1997-1998 s'ha intentat confirmar per *northern blot* de RNA poly A+ (tècnica més sensible que el *northern blot* de RNA total) l'expressió d'aquests autoantígens perifèrics a teixits no clàssics. S'han escollit per a aquest estudi els autoantígens per als quals el senyal per RT-PCR als teixits no clàssics havia estat més alt.

Mitjançant *northern blot* de RNA poly A+ no hem pogut detectar expressió d'antígens perifèrics en teixits no clàssics. Únicament hem pogut detectar l'expressió d'albumina al pàncrees.

Durant aquest curs també hem intentat determinar quines cèl·lules de l'òrgan secundari són les responsables de l'expressió d'aquests antígens específics d'un altre òrgan. Aquest estudi s'ha iniciat amb el timus. Per tal d'identificar el tipus cel·lular responsable de l'expressió d'aquests antígens, hem fet un fraccionament cel·lular. A continuació, hem determinat per RT-PCR l'expressió antígens no tímics a les diferents fraccions cel·lulars tímiques.

En el futur intentarem identificar el tipus cel·lular responsable de l'expressió d'antígens no clàssics en teixits com el fetge, l'estómac i la glàndula suprarenal. També s'intentarà detectar expressió proteica dels autoantígens en els teixits no clàssics on se n'hagi detectat transcripció.

Estudis sobre la reproducció de paneroles, plaga de les nostres àrees urbanes (ecdisteroides i vitel·logenina en *Blattella germanica*)

Director: Xavier Bellés i Ros

El projecte continua en la línia d'aprofundir l'estudi dels mecanismes que governen la reproducció de la panerola *Blattella germanica* (soca Barcelona), que és una plaga important

dels nostres ambients urbans. En aquesta espècie ja sabem que l'hormona juvenil indueix la síntesi de vitel·logenines en el cos gras, les quals, al seu torn, s'incorporen a l'òcit en curs de maduració. Els objectius assolits en els darrers anys es polaritzaren en l'estudi de la producció de vitel·logenina al cos gras i dels efectors que la regulen (projecte 1996: *Estudis sobre la reproducció de paneroles plaga de les nostres àrees urbanes. Caracterització de la sensibilitat envers les allatostatines en la femella adulta de la panerola Blattella germanica, soca Barcelona*), i en la caracterització del DNA complementari de la vitel·logenina (projecte 1997: *Estudis sobre la reproducció de paneroles plaga de les nostres àrees urbanes. La vitel·logenina de Blattella germanica*). En aquest curs, l'objectiu era estudiar els efectes dels ecdisteroides ecdisona i 20-hidroxiecdisona sobre la transcripció i la traducció de la vitel·logenina en el cos gras de *Blattella germanica*.

Els nivells de RNA missatger foren estudiats per mitjà de tècniques de *northern blot*, utilitzant com a sonda el DNA complementari de vitel·logenina seqüenciat en el curs del nostre projecte de l'IEC del 1997 ja esmentat. Els nivells de vitel·logenina s'estudiaren per mitjà de tècniques de *western blot*, utilitzant l'anticòs policlonal de vitel·logenina obtingut en el curs del nostre projecte de l'IEC de l'any 1994 (projecte 1994: *Estudis sobre la reproducció de paneroles plaga de les nostres àrees urbanes. Regulació del cos gras en Blattella germanica*). Els tractaments amb ecdisteroides (aplicació per injecció d'una dosi de 5 ug) es feren en femelles recentment emergides i els resultats s'estudiaren tres dies després. En tots els paràmetres investigats, els valors foren significativament més baixos en els tractats que no pas en els controls. Aquests resultats indiquen que la presència de nivells alts d'ecdisteroides després de la metamorfosi impedeix temporalment la transcripció de la vitel·logenina i retarda el primer cicle gonadotròfic. Des d'un punt de vista més general, els resultats suggereixen que, tal com passa en la muda i en la metamorfosi «morfològica», la disminució de nivells circulants d'ecdisteroides després de la muda a adult és imprescindible perquè s'hi doni la metamorfosi «funcional» que mena a la producció de vitel·logenina.

La diversitat del genoma humà: manteniment d'un banc de recursos genètics

Director: Jaume Bertranpetit i Busquets

L'estudi de la diversitat del genoma humà és considerat ja com un camp de gran expansió, especialment perquè el projecte del genoma humà aviat s'haurà acomplert (és previst per a l'any 2004). Els laboratoris que estudiem la variació genètica humana hem començat un important esforç de coordinació per tal de compartir recursos. Els més importants són mostres de DNA que es puguin cedir a uns altres laboratoris per tal que siguin analitzades utilitzant tecnologies en desenvolupament pel mateix laboratori interessat. Això possibilita que es puguin accelerar les anàlisis de mostres ja recollides i que cada laboratori pugui obtenir mostres de poblacions que no estan a l'abast d'una manera independent.

Gràcies al present projecte hem pogut fer una recollecció de mostres per tal d'obtenir DNA, i continuem fent línies cel·lulars per tenir un repositor indefinit de DNA d'uns individus determinats. Així ha estat possible el que detallem a continuació:

- Immortalització cel·lular seguint uns protocols estàndard.
- Extraccions de DNA, ja sigui directament de teixits humans (usualment sang) o de cèl·lules procedents de la immortalització.
- Emmagatzematge i distribució de DNA, amb intercanvis amb nombrosos laboratoris de tot el món.

Estudi biològic de l'almesquera (*Galemys pyrenaicus* Geoffroy, 1811) (Insectívora, Talpidae) a Catalunya

Director: Joaquim Gosálbez i Noguera

Entre gener i maig de 1998 s'ha desenvolupat la primera fase de l'estudi de la dinàmica poblacional i l'ús de l'hàbitat de l'almesquera. S'ha seleccionat com a àrea d'estudi la conca Baztan-Bidasoa-Ezkurra (nord de Navarra). Els primers treballs s'han fet al riu Ezpelura.

En els primers mesos de treball s'han dut a terme tres mostratges (el gener, el febrer i el març) en un tram d'1,2 km. Els exemplars van ser capturats vius mitjançant nanses semisubmergides i mantenint una distància entre nanses de 50 m. En la primera captura, s'ha inserit sota la pell de cada exemplar un *transponder* (petit dispositiu electrònic que permet la identificació de cada exemplar). En el moment de la captura hom valorà l'edat de l'animal (mitjançant el desgast dentari) i n'annotà el pes, el sexe i l'estat d'activitat sexual. Se'n prengueren mostres de sang i pèl i se li instal·là un radiotransmissor. El pes del transmissor és de 3 g, i la seva durada, de 22 setmanes. Posteriorment, cada exemplar fou reintegrat al medi al mateix lloc de la seva captura.

S'han fet dos tipus de localitzacions: intensives (seguiment cada 24 hores, amb una localització cada hora per cada animal) i senzilles (una única localització diària cada 3-4 dies). Per tal de poder controlar les localitzacions, s'ha dut a terme un aixecament topogràfic del lloc d'estudi, de manera que la situació d'un animal en un moment donat es pot referir als diferents elements estructurals, que poden ésser diferències al llit del riu i a les riberes (tipus de corrent, pous, vegetació, talussos, prats, rocalls, etc.). A més, per tal de valorar la disponibilitat d'aliment, s'han pres mostres mensuals de macroinvertebrats mitjançant un mostratge tipus Sauber. L'esforç de mostratge ha estat de 180 nanses/nit. S'han capturat nou exemplars (5 mascles i 4 femelles) i s'han efectuat 28 localitzacions senzilles i 4 seguiments intensius de cada animal.

Els primers resultats posen de manifest una densitat elevada en el tram estudiat, sobretot si es comparen amb els valors obtinguts (7,5 individus/km²), amb els quals indiquen nores et al (1992) (entre 2 i 7 individus/km²), i amb els de Stone (1987) (entre 4 i 6 individus/km²).

La distribució espacial dels individus durant el període estudiat posa de manifest que, si bé, segons Stone (1987), sembla que existeixi un repartiment de l'espai, en contraposició a les observacions d'aquest investigador no sembla que existeixi un patró temporal diari de l'ús del domini vital i no s'observa una major utilització dels extrems de l'àrea ocupada per cada exemplar, circumstància que indicaria l'existència d'un comportament territorial individual. Les dimensions del domini vital observat varien entre 200 m i 320 m per als mascles i entre

130 m i 210 m per a les femelles, valors notablement inferiors als indicats per Sotgen (1987) (430 m per als mascles i 300 m per a les femelles). No obstant això, cal dir que les dimensions mostrals emprades en ambdós treballs són encara petites per a poder fer comparacions altament fiables. Sens dubte, l'ús de l'espai presenta variacions estacionals en funció de les disponibilitats d'aliment i de la incorporació dels joves a la població. D'acord amb Stone (1987), els dominis vitals de les femelles es troben inclosos en els dels mascle i s'hi poden observar parelles aparentment estables.

S'han observat les característiques dels refugis emprats per l'almesquera i la constància de la seva utilització. Les primeres observacions posen de manifest la utilització de diferents elements com a refugi (roques grosses, talperes abandonades, troncs d'arbres, talussos de carretera, etc.) i indiquen una utilització curta d'un mateix refugi.

La continuació dels treballs en els propers mesos permetrà consolidar les observacions iniciades i fer una primera valoració de la dinàmica poblacional anual i, després de capturar i d'equipar amb radiotransmissors la fracció juvenil (la qual ha d'aparèixer en el cicle de reproducció de 1998), es podran obtenir les primeres observacions sobre l'estratègia de la dispersió de la població i la colonització de noves àrees.

Els mesos vinents és previst iniciar l'anàlisi de les mostres de sang i dels teixits amb l'objectiu de conèixer les relacions de parentiu que puguin existir entre els animals estudiats.

En el marc del projecte, s'ha fet un estudi de la variació morfològica interpoblacional de l'espècie pel que fa a tota la seva àrea de distribució. S'ha estudiat material propi i provinent de diferents institucions científiques (Estació Biològica de Doñana, Sevilla; Facultat de Biologia, Lleó; Museu Luis Iglesias, Santiago de Compostella).

Biodiversitat micològica de Catalunya (fase v)

Director: Xavier Llimona i Pagès

Els objectius generals i l'equip de col·laboradors són els mateixos que els expressats a la memòria de la fase anterior, amb l'afegit de tres nous micòlegs i amb una concentració de les prospeccions als estatges subalpí i alpí del Pirineu (Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, Andorra, la Cerdanya, Núria i Ulldeter, principalment) i al recentment creat Parc Natural del Cap de Creus i Serra de Verdera. Les prospeccions a la part occidental i meridional de Catalunya han estat menys intenses a causa de les condicions ambientals desfavorables durant els mesos d'octubre i de novembre.

Això ens ha portat a dedicar més temps a l'estudi i l'ordenació del material recollert abans i a acabar i publicar articles. Els resultats han aparegut, o estan a punt d'aparèixer, en més de vint-i-cinc articles, publicats en revistes catalanes o internacionals.

La síntesi de resultats, amb 789 espècies del SW de Catalunya, de la qual parlàvem l'any passat, ha estat acceptada per la Comissió de Fongs de l'Organització per a la Investigació Fitotaxonomica de l'Àrea Mediterrània (OPTIMA) com a document de base per a establir una selecció d'espècies fúngiques d'òptim mediterrani, ja que és la llista més recent, crítica i completa disponible d'espècies de fongs mediterranis extreta d'una recerca directa i no pas de la bibliografia.

Un dels nostres col·laboradors, el senyor Jaume Llistosella, ha acabat la seva tesi doctoral sobre les Russulals de Catalunya i Balears, una obra que, quan es publiqui, serà de referència obligada per a tot el que es relacioni amb aquest interessant grup de fongs micorizògens, que conté tantes espècies comestibles.

El punt on hem avançat més és l'estudi dels fongs alpins i subalpins del Pirineu, entre els quals destaquem els següents: *Chlorosplenium cenangium*, *Colpoma juniperi*, *Octospora borealis*, *Amanita nivalis*, *Collybia alpicola*, *Cortinarius chamaesalicis*, *C. epsomiensis* var. *alpicola*, *C. polaris*, *Entoloma exile*, *Hygrocybe glacialis*, *H. salicis-herbaceae*, *Lactarius robertianus*, *Melanoleuca stridula* i *Omphalina philonotis*.

Mereix una menció a part la nostra contribució al coneixement de la biodiversitat micològica del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, on hem pogut establir la presència i l'ecologia d'espècies com ara *Crysomphalina grossula*, *Clitocybula lacerata*, *Collybia racemosa*, *Entoloma kuehnerianum*, *Hypsizygus ulmarius*, *Lactarius luridus*, *Nidularia deformis* i *Russula rhodopoda*, a més d'un conjunt interessant de mixomicets nivícoles (que fructifiquen en fondre's la neu), molts dels quals són estemonitals mai no observades a Catalunya, com ara *Comatricha suksdorfii*, *Lamproderma atrosporum*, *L. carestiae*, *L. sautieri*, etc.

S'ha dedicat un esforç especial a l'estudi de les suredes i, sobretot, dels esteperars i dels prats, que caracteritzen grans extensions de la península del cap de Creus, inclosa en el parc natural de nova creació. El gènere *Cistus* forma ectomicorizes amb nombrosos fongs especialitzats, i n'anem fent un seguiment florístic i fenològic. Entre les novetats que passen a enriquir la nostra experiència sobre la biodiversitat fúngica de l'àrea, podem destacar *Cortinarius scobinaceus*, nou per a Catalunya, *Macrolepiota subsquamosa*, *Clitocybe gyrans*, *Cl. pachyphylla*, *Mycena psedopicta* i dues espècies encara no descrites de *Clitocybula* i de *Cortinarius*. El nou parc natural ens reserva encara moltíssimes sorpreses i ocupa un lloc privilegiat entre les àrees protegides de Catalunya per la seva diversitat d'hàbitats mediterranis.

La línia de recerca de fongs hipogeus ha acusat també, en els seus resultats, la temporalitat poc favorable. Malgrat tot, ha estat possible detectar noves localitats de *Rhizopogon rocabrunae* i *Hydnangium aurantiacum*, dues espècies descrites a Catalunya i que hi tenen el seu òptim. Entre les espècies més interessants de l'any, esmentem també *Hydnobolytes cerebriformis*, *Pachyphloeus conglomeratus*, *Arcangeliella borziana*, *Stephanospora caroticolor* i *Elaphomyces anthracinus*. Continua avançant la revisió del gènere *Hymenogaster*, que es va fent sobretot a partir de material d'herbari.

Parlant d'herbaris, el nostre, BCC-Myc., que reuneix el de la Universitat de Barcelona i el de la Societat Catalana de Micologia, continua creixent i es pot considerar el més important de Catalunya. És hora ja d'informatitzar-lo. També és cada vegada més necessari reunir tota la informació publicada sobre els fongs de Catalunya en una base de dades fàcilment consultable.

Estratègia catalana per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica

Directors: Joaquim Maluquer i Sostres
Joandomènec Ros i Aragonès

Una de les etapes principals del procés de planificació estratègica de la diversitat biològica és l'elaboració de la diagnosi —la valoració dels coneixements i de les mesures de conservació i les possibilitats d'utilització sostenible de la diversitat biològica—, pas previ i necessari per a poder acomplir les etapes següents, l'establiment d'objectius i la realització d'un pla d'acció, i garantir-ne l'execució posterior.

D'acord amb el que hem dit, el pas més important en l'elaboració de l'Estratègia catalana per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica s'ha fet enguany amb l'encàrrec a diferents experts dels cinquanta-set apartats en què s'estructura l'Estratègia. Cadascun dels experts que hi participa s'encarrega de fer la diagnosi de la situació en què es troba el seu àmbit d'especialitat amb relació a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica, i també de formular els objectius que s'han d'assolir per a millorar la situació actual i elaborar una proposta d'accions concretes que es dugui a terme per tal d'aconseguir els objectius indicats.

Unes altres iniciatives similars dutes a terme, tant a l'Estat espanyol com en l'àmbit europeu, es diferencien d'aquesta proposta en la importància que es dona a la diagnosi en l'Estratègia catalana. És fàcil trobar diferents estratègies que han elaborat el pla d'acció corresponent sense disposar d'una diagnosi acurada de la situació actual. Díficilment es podran establir mesures concretes i eficaces d'acció si hom no té aquest coneixement clar i complet sobre els diferents components de la diversitat biològica i les seves necessitats de conservació i possibilitats d'utilització sostenible.

Paral·lelament a l'encàrrec dels treballs de la diagnosi, es tenen contactes amb representants dels diferents sectors relacionats amb la conservació i l'ús dels recursos biològics (administració, institucions científiques i museus, empreses, organitzacions no governamentals, mitjans de comunicació, etc.) per facilitar la seva participació en les diferents etapes del procés estratègic. Igualment, es duen a terme reunions en diferents àmbits territorials per tal de garantir una participació encara més àmplia.

Amb l'objectiu de mantenir informats els diferents participants, els experts i les entitats interessats en l'Estratègia, s'ha elaborat el primer exemplar d'un butlletí de notícies que es proposa assabentar dels diferents treballs que es duen a terme en relació amb l'Estratègia i facilitar notícies sobre unes altres iniciatives i uns altres projectes, estatals i internacionals, relacionats amb la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica.

A escala estatal i internacional, s'ha treballat intensament per garantir que els treballs que s'efectuen amb relació a l'Estratègia catalana per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica estiguin coordinats amb unes altres iniciatives similars. En aquest sentit, cal remarcar que es participa en la taula d'investigadors i universitats de l'Estratègia espanyola per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica, que s'han presentat algunes esmenes i propostes al Pla Estratègic per a la Conservació i l'Ús Racional dels Aiguamolls d'Espanya, que internacionalment es fa el seguiment de l'aplicació de l'Estratègia Paneuropea per a la Diversitat Biològica i Paisatgística i que es va participar en la presenta-

ció de l'Estratègia de la Comunitat Europea per a la Biodiversitat, la qual tingué lloc a Brusselles el passat mes de gener.

Aspectes poblacionals i genètics rellevants per al desenvolupament de la biologia de la conservació a Catalunya

Director: Jaume Terradas i Serra

Aquest programa té com a finalitat promoure la recerca en el camp de la biologia de la conservació a Catalunya per mitjà de l'estudi de processos ecològics i de l'estructura genètica de les poblacions salvatges. El programa es basa en l'aplicació de tècniques de biologia molecular a l'estudi i la gestió de la fauna i la flora catalanes.

Activitats

Arxiu de DNA

Aquest segon any hem expandit l'arxiu de mostres animals de manera considerable, tant amb animals catalans com de fora de Catalunya. També hem consolidat les relacions amb un bon nombre d'institucions nacionals i estrangeres que ens han proporcionat mostres. En aquests moments tenim un total de 294 mostres de catorze estats diferents (Alemanya, Àustria, Bielorússia, Canadà, Dinamarca, Espanya, França, Grècia, Japó, Noruega, Regne Unit, Rússia, Suècia i Suïssa) que han estat catalogades. A més a més, hem establert vies de col·laboració amb museus i institucions catalans i de fora de Catalunya que ens han proporcionat llistes de mostres a les quals podem tenir accés sempre que calgui. Algunes d'aquestes institucions, com ara el Museu de Zoologia de Barcelona o el Museu d'Història Natural de la Universitat d'Oxford, ens han demanat consell i suport per establir bancs de teixits animals adequats per a portar a terme estudis genètics en el futur.

A causa del fet que ja tenim el sistema de recollida de mostres establert, que hem obtingut bona part de les mostres necessàries per a desenvolupar els nostres projectes a curt i a mitjà termini o hi tenim accés, i que el projecte té unes altres prioritats que no es troben en un estadi tan avançat, hem hagut de disminuir la intensitat de mostratge per a la confecció d'aquest arxiu de DNA. En aquests moments, només contactem amb noves institucions si creiem que poden tenir mostres d'espècies especialment rellevants per a la col·lecció. Si es considerés convenient continuar avançant en la confecció d'aquest arxiu de DNA, seria necessària una persona amb una dedicació de mitja jornada. Com que els mètodes de conservació de mostres dels museus no solen ser els adequats per a portar a terme extraccions de DNA, val a dir que aquest arxiu de DNA ja es troba sens dubte entre les millors col·leccions nacionals de mostres per a estudis genètics i evolutius.

Establiment d'una zona d'estudi i gestió de fauna a Catalunya

Ja informarem l'any passat del nostre desig d'establir una zona per a dur a terme treball de camp a Catalunya en col·laboració amb la Universitat d'Oxford. Durant aquest darrer any hem visitat set llocs diferents on es podria establir una estació de camp (les Gavarres, Sa-

vallà del Comtat, Montnegre-Corredor, Montseny, Sant Llorenç del Munt, la Bisbal i el cap de Creus). Entre aquests llocs, vam triar una zona propera a Sant Mateu de Montnegre, a les Gavarres, on hi ha colònies de teixons i presència d'uns altres carnívors (com per exemple genetes). La vegetació de la zona és típicament mediterrània, amb pins i alzines sureres com a arbres dominants. A més a més, és una zona amb uns altres avantatges, com una bona relació amb els propietaris i la disponibilitat d'un lloc per a dormir-hi a menys de deu quilòmetres. La realització de treball de camp en aquesta zona depèn ara del fet que es trobi el finançament necessari.

Durant el mes d'abril d'enguany havíem de mostrejar animals a la zona de Savallà del Comtat en col·laboració amb el club de caça de la zona. Aquest treball de camp havia de servir per a obtenir mostres per a fer estudis genètics i de parasitologia, així com per a marcar individus de diverses espècies depredadores per tal de conèixer-ne les abundàncies i establir un pla de control de depredadors basat en coneixements científics. A darra hora hi va haver problemes econòmics entre els propietaris dels terrenys i el gestor del club de caça, i aquest treball es va haver d'ajornar fins que acabi la propera temporada de caça.

Aïllament de DNA d'animals per mètodes no invasius

Els resultats de l'amplificació de DNA a partir del semen de macaco van ésser presentats durant la lectura de la tesi doctoral del becari. Aquesta tesi doctoral ja ha estat distribuïda a tot Espanya en format de microfita.

Durant la primavera de 1998 vam recollir excrements i secrecions anals de teixons a Anglaterra. Es va provar l'extracció de DNA a partir de les secrecions anals utilitzant el mateix protocol que es fa servir per a extreure DNA del múscle, però els resultats foren negatius. De moment no hem provat d'aïllar DNA d'aquestes mostres seguint protocols més específics. L'extracció de DNA d'aquestes mostres seria útil per a identificar els individus encarregats de marcar el territori a les colònies de teixons. L'experiència també va servir per a conèixer la metodologia necessària, els problemes i les possibilitats del treball amb aquest tipus de mostres.

Desenvolupament i aplicació de la tecnologia microsatèl·lit en carnívors catalans

Hem continuat dissenyant i provant marcadors microsatèl·lit en espècies de mustèlids. En aquests moments tenim desenvolupats sis marcadors que són polimòrfics en el teixó i quatre marcadors més que, tot i ésser monomòrfics en el teixó, presenten al·lels diferents entre el teixó i unes altres espècies de mustèlids. Aquest projecte es va desenvolupant cap a dues línies de resultats: l'una ens ha de donar els valors d'heterozigosis i de nombre d'al·lels detectats per cada marcador abans de la seva publicació, i l'altra ens ha de donar informació sobre l'evolució d'aquestes regions microsatèl·lit en els mustèlids. Aquesta darrera línia ens podria donar resultats que fossin útils per a clarificar la filogènia de la família *Mustelidae*, que presenta encara molts interrogants.

Aplicació de la tecnologia microsatèl·lit a la gestió de la flora

En aquesta línia, es van recollir mostres de *Zea diploperennis* a la Reserva de la Biosfera Sierra de Manantlán. S'ha aconseguit l'aïllament de DNA d'algunes d'aquestes mostres, però no s'han amplificat encara regions microsatèl·lit d'aquests individus. Aquesta part del

projecte es troba encara en la posada a punt en plantes de les tècniques moleculars que utilitzem habitualment en animals.

Diccionari de les Ciències Ambientals

Director: Pere Riera i Micaló
 Ponent: Mercè Durfort i Coll

El projecte del Diccionari de les Ciències Ambientals consisteix en la redacció d'un diccionari que aplegui en unes vuit mil entrades la definició dels conceptes més usats en l'estudi i el tractament d'allò que s'anomena medi. Es pretén aportar-hi una visió àmplia i pluridisciplinària del medi ambient i, en aquelles entrades que ho justifiquin, hom té la intenció d'incloure-hi unes definicions enciclopèdiques d'alguns temes.

El projecte del diccionari, fins ara, ha consistit en l'anàlisi i el buidatge parcial d'obres anàlogues en francès i anglès i en l'establiment dels termes amb unes propostes de definicions de les entrades que formaran el cos del diccionari. El treball és coordinat per una comissió de treball formada per coneixedors de les diferents àrees temàtiques que comprèn el diccionari, la qual, després de supervisar els treballs de buidatge, n'ha debatut algunes definicions i alguns criteris i ha elaborat unes pautes que han servit per a fer una primera lectura completa del text del diccionari, amb la consegüent primera correcció de les definicions, i per a elaborar les pautes que hauran d'utilitzar els experts temàtics durant els treballs de revisió.

Actualment, es van acabant d'introduir aquestes correccions a la base de dades informàtica, i tot seguit es procedirà a la revisió de les definicions per experts en cada una de les matèries que componen l'arbre temàtic del diccionari. És previst que aquests treballs de correcció acabin durant el primer trimestre de l'any 1999 i que durant la resta de l'any es duguin a terme els treballs de correcció lingüística i d'edició del diccionari.

Centre de Nutrició

Director: Màrius Foz i Sala

Les tasques realitzades fins ara han estat només de preparació del projecte. Després de la celebració d'una reunió entre membres de l'IEC i de la xarxa temàtica en nutrició, es va elaborar un document en el qual es resumien els diversos aspectes del projecte.

El dia 10 de juliol de 1998 se celebrà una reunió entre el director de la CIRIT, senyor David Serrat; el president de l'IEC, senyor Manuel Castellet; el vicepresident de l'IEC, senyor Josep Carreras, i el director del programa, senyor Màrius Foz, per a estudiar la viabilitat del projecte.

Estudi comparatiu-evolutiu de les espècies d'interès biològic i pesquer a la costa catalana

Director: Carles Bas i Peired

D'acord amb la proposta presentada en la petició de l'ajut per a dur a terme el projecte, tot el material disponible s'ha posat a la disposició de la persona encarregada del procés d'informatització de les dades. Aquest material comprèn la informació de la quantitat desembarcada per cada espècie en les captures diàries efectuades per cada barca de ròssec al port de Blanes; al mateix temps, a cada full d'informació consta quin ha estat el lloc de pesca en cada cas. Aquesta informació fa referència a un conjunt de nou anys pel que fa al port de Blanes (1950-1959) i de tres anys pel que fa al port de Barcelona (1962-1965).

Tan sols considerant en primer lloc el material antic, és possible adonar-se que el nombre de dades que han d'ésser introduïdes en el banc de dades, creat especialment per a aquest objectiu, és elevadíssim. Quan s'hagi acabat la introducció de les dades antigues, es continuarà amb el maneig de les dades actuals, que es van recollint amb càrrec a uns altres projectes desenvolupats per membres que col·laboren en el present projecte.

Actualment, s'han introduït aproximadament la meitat del conjunt de les dades antigues i es va recollint informació documental per tal que en el futur, introduïda al banc de dades tota la informació disponible, es puguin tenir les pautes per a elaborar una hipòtesi que, una vegada confirmada, expliqui l'evolució demogràfica de les poblacions marines explotades, així com els canvis en l'estratègia de la pesca. En aquest cas, la possibilitat que comporta disposar d'informacions fidedignes i minucioses separades per un període d'uns quaranta anys ens facilitarà no tan sols elaborar amb molta viabilitat la diagnosi suara esmentada de l'evolució del conjunt, sinó també assajar una teoria relacionada amb aquesta evolució tenint en compte els factors econòmics i socials bàsics en aquesta.

Així mateix, es pretén que aquest treball proporcioni pautes a l'Administració per tal d'assegurar una millor execució del control del procés extractiu.

Cal, però, assenyalar que l'objectiu bàsic no és altre que contribuir a conèixer i modelar el procés evolutiu de poblacions sotmeses a explotació.

SOCIETATS FILIALS

Institució Catalana d'Estudis Agraris

Junta Directiva

President:	JOAN PERE VILÀ I HORS
Vicepresident:	RAMON LLETJÓS I CASTELLS
Secretari:	ALBERT TEHÀS I PUIG
Tresorer:	JOSEP ARGEMÍ I RELAT

Coordinadors:	EDUARD ALCAÑIZ I BALDELLOU JOAN BASSETS I PAGÈS IGNASI CASTELLÓ I VIDAL JOAN ISART I SABI JOSEP MONTANER I GIRÓ JOSEP MONTASELL I DORDA JOSEP M. PUIGGRÒS I JOVÉ JORDI TICÓ I MALUQUER
---------------	---

Vocals:	CLAUDI BARBERÀ I GAYOSO ANNA JACAS I BENAGES JOSEFINA PLAIXATS I BOIXADERA JOAN SAUS I ARÚS
---------	--

Delegat de l'IEC:	JOSEP VIGO I BONADA
-------------------	---------------------

Nombre de socis:	429
------------------	-----

En l'Assemblea del dia 18 de desembre de 1997 es renovaren els membres de la Junta Directiva de la manera següent: Ramon Lluís Lletjós i Castells, vicepresident; Joan Isart i Sabi, coordinador de la Secció d'Agricultura; Josep Montaner i Giró, coordinador de la Secció d'Ornamentals, i Joan Saus i Arús, vocal. En la propera Assemblea s'han de confirmar els càrrecs següents: Albert Tehàs i Puig, secretari, i Josefina Plaixats i Boixadera, vocal.

- Secció d'Agricultura
- Secció d'Estudis Rurals
- Secció de Forestal
- Secció d'Ornamentals
- Secció de Protecció Vegetal
- Secció de Ramaderia
- Secció de Sòls
- Secció de Viticultura i Enologia.

Debats

La Catalunya agrària en l'horitzó del 2001 (debat itinerant). A fi de commemorar el vintè aniversari de la Institució Catalana d'Estudis Agraris i el norantè aniversari de l'Institut d'Estudis Catalans, la ICEA desenvolupà un cicle de conferències en diferents universitats i escoles universitàries de Catalunya que imparteixen ensenyament agraris.

S'hi desenvoluparen cinc temes, exposats per cinc ponents diferents:

— «Les noves funcions del medi rural en el 2001: el turisme, la conservació del medi natural». Ponent: Lourdes Viladomiu (Departament d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona). Escola d'Enologia de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona, 14 d'octubre de 1997; Escola Politècnica Superior de la Universitat de Vic, 21 d'octubre de 1997.

— «L'escenari del 2001 per a l'agricultura i el món rural». Ponent: Miren Etxezarreta (Departament d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona). Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària de la Universitat de Lleida; Escola Politècnica Superior de la Universitat de Girona.

— «L'agricultura catalana i la Unió Europea en el 2001. Noves reformes per a la PAC». Ponent: Albert Massot (Parlament Europeu). Direcció General d'Estudis, Facultat de Veterinària, Universitat Autònoma de Barcelona.

— «Desenvolupament rural, agricultura i territori a Catalunya. Horitzó per al 2001». Ponent: Alexandre Checchi (Comissió Europea). Direcció General del VI Desenvolupament Rural. Institut d'Estudis Catalans, 13 de novembre de 1997.

— «La projecció de l'agroindústria sobre l'agricultura del 2001». Ponent: Vicente Caballer (Escola Tècnica Superior d'Enginyers Agrònoms de València). Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, 2 de desembre de 1997.

CLOENDA

— «Reflexions des de Catalunya sobre el document *Agenda 2000 de la política agrària comunitària*», a càrrec del conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya, Hble. Sr. Francesc Xavier Marimon i Sabaté. Col·loqui amb els ponents del debat itinerant. Moderadora: Anna Jacas.

Cursos

XIV MONOGRAFIES DE PAISATGISME I JARDINERIA

Coordinades pel senyor Josep Montaner i Giró, coordinador de la Secció d'Ornamentals de la ICEA. Institut d'Estudis Catalans, del 24 de febrer al 14 de maig de 1998.

MONOGRÀFIC I. *Representacions gràfiques dels projectes de jardineria*

Professorat: Josep Lluís Ros Pérez, doctor arquitecte i professor de dibuix a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona.

MONOGRÀFIC II. *L'arbust ornamental en jardineria*

Professorat: Xavier Argimon i de Vilardaga, enginyer tècnic agrícola; Xavier Bellido i Ojeda, expert en jardineria; Josep Maria Vives de Quadras, enginyer agrònom del Servei de Protecció dels Vegetals del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya i vicepresident dels Amics dels Jardins de Barcelona, i Josep Montaner i Giró, enginyer tècnic agrícola i coordinador de la Secció d'Ornamentals de la ICEA.

MONOGRÀFIC III. *Aplicacions de la flor en jardineria*

Professorat: Lluís Abad i Garcia, tècnic especialista en jardineria, mestre jardiner i professor de jardineria; Pere Cabot i Roig, enginyer agrònom del Departament de Tecnologia Hortícola de l'IRTA; Josep Salamero i Baños, enginyer tècnic agrícola, de Vivers Comafreda de Breda; Carmina Montón i Romans, llicenciada en ciències biològiques, del Servei de Protecció dels Vegetals del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya.

Conferències

Lluís Giralt, Josep Izquierdo, Joan Reyes i Maria Puiggraciós Villaronga: *Fauna benèfica en el cultiu de la vinya a Catalunya*. Institut d'Estudis Catalans, 14 d'octubre de 1997.

Jesús Avilla i Hernández i M. José Sarasúa i Saucedo, del Centre UdL-IRTA de R+D de Lleida: *Fauna benèfica en els cultius de pomera i perera a Catalunya*. Institut d'Estudis Catalans, 10 de desembre de 1997.

Josep M. Argilés i Bosch, professor de l'Àrea d'Economia Financera i Comptabilitat del Departament d'Economia de la Universitat Pompeu Fabra: *Viabilitat comparada de l'agricultura catalana en relació a la de la Unió Europea*. Institut d'Estudis Catalans, 15 de gener de 1998.

Ignasi Castelló i Vidal, coordinador de la Secció Forestal de la ICEA: *La fàbrica de cel·lulosa al riu Jari a la Baixa Amazònia*. Institut d'Estudis Catalans, 12 de març de 1998.

Adriano Raddi, economista forestal: *Les plantacions de pollancre a l'Uzbekistan*. Institut d'Estudis Catalans, 25 de març de 1998.

Carlos Morla Juaristi, professor titular de la Càtedra Botànica de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Forestal de Madrid: *Consideracions paleobotàniques i històriques en la interpretació del paisatge vegetal*. Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària de la Universitat de Lleida, 29 d'abril de 1998.

Jordi Soler i Insa, director del Parc Natural del Montseny: *L'ecoturisme al Parc de Manú a l'Alta Amazònia*. Institut d'Estudis Catalans, 14 de maig de 1998.

Rosa Gabarra, Josep Izquierdo, Montserrat Martí i Jordi Ariño: *Fauna útil en els conreus d'horta de Catalunya*. Institut d'Estudis Catalans, 18 de maig de 1998.

Enric Van Ranst, de la Universitat de Gant (Bèlgica): *Status of European forest soils: results of a large scale survey*. Institut d'Estudis Catalans, 21 de maig de 1998.

Debats agraris

Els negocis agroalimentaris a Internet. Organitzat per la Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA) i l'Associació de Periodistes i Escriptors Agraris de Catalunya (AGROPRES), en el marc de les Jornades Tècniques de la Fira de Sant Miquel, 28 de setembre de 1997. Comitè organitzador: Carles Bernat, Josep Prat, Salvador Puig i Francesc Reguant. Objectiu: proporcionar als professionals de l'agroalimentació una visió de les possibilitats que Internet posa a la seva disposició i de com cal treballar-hi.

— «Internet, una revolució en la informació». Ponent: Luis Ángel Fernández Hermana, d'*El Periódico de Catalunya*.

— «Desenvolupament i implantació d'Internet al món de l'empresa». Ponent: Francesc Marchán, de Telefónica de España, SA.

— «Programa Eurosur Cooperatives». Ponent: Miquel Subirà, de la Direcció General de Cooperatives de la Generalitat de Catalunya.

— «Horticom: la comunitat virtual dels agronegocis». Ponent: Pere Papaseit, d'Ediho, Edicions d'Horticultura, SL.

— «L'aplicació d'Internet als mercats agroalimentaris». Ponent: Pedro Rodrigo, de Xarxa Hispanet.

CLOENDA

A càrrec del conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya, Hble. Sr. Francesc Xavier Marimon i Sabaté.

La introducció de l'euro i la competència en el sector agroalimentari. Ponent: Òscar Alfranca Burriel, professor titular d'economia de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona. Institut d'Estudis Catalans, 2 de juny de 1998.

Jornades

Les Agrupacions de Defensa Vegetal (ADV): pilar bàsic de la producció de qualitat (fruites i hortalisses). Organitzada per la Secció de Protecció Vegetal de la ICEA i la Fira de Lleida. Saló Segrià. Fira de Lleida, 28 de setembre de 1997. Objectius: manifestar que les ADV són un pilar per a la producció integrada; presentar experiències que representin beneficis per als associats; intercanviar experiències de recerca i empresarials, i examinar les subvencions que ofereix l'Organització Comuna del Mercat de Fruites i Hortalisses.

Actuacions i perspectives del tècnic d'ADV. Ponent: Teresa Aniz, presidenta de l'Associació de Tècnics d'ADV de Lleida. Enginyer de l'ADV de la Cooperativa de Soses, Lleida.

Plantejament de l'assessorament tècnic a través del tècnic d'ADV

PONÈNCIA 1

«Tasca desenvolupada per les ADV en la implementació de producció integrada». Ponent: Marià Vilajeliu, enginyer de l'ADV de fructicultors de Girona - Baix Empordà i de la Fundació Mas Badia, Girona.

PONÈNCIA 2

«ADV d'Horta: Què s'ha aconseguit després de deu anys d'assessorament tècnic». Ponent: Jordi Ariño, enginyer de l'ADV de l'Alt Maresme, Barcelona.

PONÈNCIA 3

«Paranys sexuals més adients per al control de vol de plagues: *Cydia pomonella L.*, *Adoxophyes orana*, *Cacoecimorpha pronubana*, *Pandemis heparana*, *Anarsia lineatella*, *Grapholita molesta*». Ponent: Maria Teresa Pastoret, enginyer de l'ADV de La Bordeta Fruits, Lleida.

PONÈNCIA 4

«Desenvolupament i extensió de tècniques per al control de la psilla». Ponent: Dolors Pifarré, enginyer de l'ADV de Vilanova de Bellpuig, Lleida.

Collaboració entre les ADV i altres entitats: universitat, recerca i administracions

PONÈNCIA 1

«Projecte d'inspecció de màquines de tractaments fitosanitaris dins el marc d'actuacions mediambientals previst pel Reglament 2200/96». Ponent: Santiago Planas, del Centre de Mecanització Agrària del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya.

PONÈNCIA 2

«Avanç dels resultats del projecte CE-DGVI *Air assisted sprayers*. Reducció de dosis de pesticides i eficiència de l'aplicació en fruita, vinya i cítrics». Ponent: Francesc Solanelles, del Centre de Mecanització Agrària del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya.

PONÈNCIA 3

«Viabilitat i futur de les ADV: convenis amb la Universitat i el Laboratori d'Anàlisi i Fertilitat de Sòls». Ponent: Ferran Accensi, president de l'Associació d'ADV de Lleida.

PONÈNCIA 4

«La collaboració entre la recerca i les ADV en el control integrat de plagues: un exemple i possibilitats per al futur». Ponent: Jesús Avilla, investigador responsable del projecte de R+D de control integrat. Universitat de Lleida. Centre UdL-IRTA.

La producció integrada de fruites i verdures: poma, pera, cítrics i tomata

PONÈNCIA 1

«La necessitat del tècnic per a l'aplicació de la normativa de producció integrada». Ponent: Celestí Franch, secretari del Consell Regulador de la Producció Integrada de Catalunya.

PONÈNCIA 2

«L'experiència en la producció integrada de tomata». Ponent: Ramon Ribot, gerent de l'AIE Conca de la Tordera, Barcelona-Girona.

PONÈNCIA 3

«L'experiència en la producció integrada de poma». Ponent: Josep M. Pareta, president del Consell de la Denominació Genèrica de Producció Integrada de Catalunya.

PONÈNCIA 4

«L'experiència en la producció integrada de cítrics». Ponent: Ramon Reverté, vicepresident del Consell de la Denominació Genèrica de Producció Integrada de Catalunya.

Subvencions comunitàries a les mesures mediambientals en el sector de fruites i hortalisses

Ponents: Justo Lorenzo, cap de la Secció d'Indústries i Comercialització Agrària del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca a Lleida; Joaquim García de Otazo, cap de la Secció de Protecció Vegetal del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca a Lleida.

II JORNADA DE PROTECCIÓ VEGETAL

Organitzada per la Secció de Protecció Vegetal de la ICEA. Institut d'Estudis Catalans, 7 de novembre de 1997.

Els objectius de la Jornada van ser els següents:

- Avaluar els nous mitjans de lluita i les seves millores
  - Conèixer les noves perspectives
  - Comentar els nous problemes fitosanitaris
  - Facilitar el contacte personal dels qui ens dediquem a la protecció vegetal.
- S'hi van presentar vint comunicacions.

CONFERÈNCIA INAUGURAL

A càrrec del senyor Emili Montesinos i Seguí, catedràtic de Protecció Vegetal de la Universitat de Girona: *Foc bacterià: situació actual i perspectives de control.*

III JORNADA DE PROTECCIÓ VEGETAL

Preparació de la III Jornada de Protecció Vegetal, que se celebrarà el dia 20 de novembre de 1998, a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans.

Les xarxes ecològiques i la conservació de la diversitat biològica i paisatgística a Catalunya

Sessió conjunta amb la Institució Catalana d'Història Natural, la Societat Catalana de Biologia, la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, la Societat Catalana de Geografia, la Societat Catalana d'Ordenació del Territori i la Institució Catalana d'Estudis Agraris. 16, 17 i 18 de desembre de 1997.

— «Importància dels espais agrícoles i forestals en les polítiques de conservació: la seva funció connectiva». Ponent: Josep Montasell i Dorda, coordinador de la Secció d'Estudis Rurals de la ICEA.

La fauna útil en els cultius de cítrics. Organitzada per la Institució Catalana de Estudis Agraris, l'Institut de Recerca i Tecnologies Agràries i el Servei de Protecció dels Vegetals de la Generalitat de Catalunya. Consell Comarcal del Montsià d'Amposta, 4 de febrer de 1998.

— «Possibilitats de control natural a les plantacions de cítrics del Baix Ebre i Montsià». Ponent: José Miguel Fibla, IRTA/EEE.

— «Biologia dels enemics naturals de les plagues i efectes dels fitosanitaris, per assegurar-ne el bon ús». Ponent: José Manuel Llorens, cap del Servei de Protecció dels Vegetals d'Alacant.

— «Situació actual del control biològic del minador dels cítrics a Catalunya». Ponent: Valentín Marco, del Servei de Protecció dels Vegetals d'Amposta.

— «Possibilitats de la utilització d'entomòfags per mitjà de "soltes" a les comarques del Baix Ebre - Montsià». Ponent: Carles Fàbregues, del Servei de Protecció dels Vegetals d'Amposta.

Projecció del vídeo *Lluita biològica en cítrics*.

Simpòsiums

I Simpòsium sobre Arbres Monumentals i Singulars

Organitzat pel Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, Direcció del Medi Natural, amb la col·laboració de la Institució Catalana d'Estudis Agraris. Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, 6, 7 i 8 d'octubre de 1997.

Presentació de llibres

Mildiu 1960-1995. La primera xarxa d'avisos antimildiu de l'Estat espanyol. Organitzada conjuntament amb la Fundació Caixa Penedès. Auditori del Museu de Vilafranca, Vilafranca del Penedès, 25 d'octubre de 1998.

Gramíneas. Aplicaciones agronómicas, del nostre consoci Miquel Pujol i Palol, professor de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona. «Politext», núm. 67, Edicions UPC. Institut d'Estudis Catalans, 21 de maig de 1998.

Premi per a estudiants

Al Premi per a estudiants de la Institució Catalana d'Estudis Agraris convocat el 1997 es van presentar sis treballs. El jurat, format pels senyors Josep M. Alcañiz i Baldellou, Ramon Lluís Lletjós i Castells, Joan Ràfols i Casamada i Joan-Pere Vilà i Hors, va proposar a la Junta Directiva de la ICEA d'atorgar el premi a la senyora Iris Frigolé i Vilaró per la seva obra *Una metodologia per a la generalització automatitzada de mapes detallats de sòls: Aplicació al full 360-1-2 Bellvís del Mapa de sòls de Catalunya 1:25.000*, i atorgar dos accèssits, l'un a la senyora Neus Martí i Sanz per la seva obra *Evolució de la pràctica arrossera al delta de l'Ebre: Consideracions per a una gestió agroambiental*, i l'altre a la senyora Alexandra Chavarría i Arnau per la seva obra *El món rural al llevant de la Tarraconesa durant l'antiguitat tardana*.

Publicacions

Comunicacions de la II Jornada de Protecció Vegetal.

Quaderns Agraris, núm. 21.

Quaderns Agraris, núm. 22.

▼
Institució Catalana d'Història Natural

Junta Directiva

President:	SALVADOR MALUQUER I SOSTRES
Vicepresident:	JOSEP GERMAIN I OTZET
Secretari:	JOAQUIM M. NOGUÉS I CARULLA
Tresorer:	FERRAN RODÀ I DE LLANZA
Vocals:	RAMON BATALLA I VILLANUEVA
	JOSEP BIOSCA I MUNTS
	CARLES CASTELL I PUIG
	MARIA PERY I VENTOSA
	JORDI PIETX I COLOM
	JOAN PINO I VILALTA
	MARIA SALA I SANJAUME
	ANTONI SÁNCHEZ I CUXART

Delegat de l'IEC: ORIOL RIBA I ARDERIU

Nombre de socis: 888

23 de març de 1998. Assemblea ordinària, amb renovació de càrrecs de la Junta Directiva.

Sessions científiques

2 d'octubre de 1997. Sessió inaugural del curs 1997-1998: *L'impacte de les activitats extractives. Súria i Cardona*, a càrrec de Josep Font Soldevila, Departament d'Enginyeria Minera i Recursos Naturals, UPC, i Josep M. Mata Perelló, director del Museu de Geologia, UPC. Tinguda a l'IEC.

26 de novembre de 1997. Sessió científica: *L'impacte de la xarxa viària. L'eix Transversal*, a càrrec de Carme Rosell, directora tècnica de Minuartia, Estudis Ambientals, SL. Tinguda a l'IEC.

15 de desembre de 1997. Sessió científica: *L'impacte dels embassaments*, a càrrec d'Antoni Palau, Departament de Medi Ambient i Ciències del Sòl, UdL. Tinguda a l'IEC.

21 de gener de 1998. Sessió científica: *L'impacte del lleure a l'alta muntanya. Arinsal*, a càrrec de Joan Manuel Vilaplana, Departament de Geografia Dinàmica i Geologia, UB. Tinguda a l'IEC.

19 de febrer de 1998. Sessió científica: *Els parcs edílics*, a càrrec de Puri Canals, presidenta de DEPANA; Rosa Barba, arquitecta, i Josep Lascurain, biòleg. Tinguda a l'IEC.

18 de març de 1998. Sessió científica: *Modificació de la dinàmica costanera. De la Tordera al Francolí*, a càrrec de Jordi Serra, Facultat de Geologia, UB. Tinguda a l'IEC.

16 d'abril de 1998. Sessió científica: *Gestió forestal. Impactes i sostenibilitat*, a càrrec de Josep Valero, enginyer tècnic forestal, Centre de la Propietat Forestal. Tinguda a l'IEC.

13 de maig de 1998. Sessió científica: *L'agricultura intensiva. Els hivernacles*, a càrrec d'Oriol Marfà, IRTA. Cambris. Tinguda a l'IEC.

Activitats coorganitzades amb unes altres entitats

27 d'octubre de 1997. Sessió conjunta ICHN-SCB: *Atapuerca*. Hi intervingueren: Juan Luis Arsuaga, Universitat Complutense de Madrid; Eudald Carbonell, Universitat Rovira i Virgili, i José M. Bermúdez de Castro, Museu Nacional de Ciències Naturals, CSIC. Tinguda a l'IEC, dins dels actes commemoratius del norantè aniversari.

28 de novembre de 1997. Sessió conjunta ICHN-SCOT: *Paisatge i turisme: perspectives de futur*, a càrrec de Joan Cals, catedràtic d'Economia Aplicada, UAB. Tinguda a l'IEC, dins dels actes commemoratius del norantè aniversari.

29 de novembre de 1997. Sessió conjunta ICHN-SCL: X Sessió Conjunta d'Entomologia. Tinguda a l'IEC.

16, 17 i 18 de desembre de 1997. Sessió conjunta ICEA-ICHN-SCB-SCEJ-SCG-SCOT: Jornades sobre Xarxes Ecològiques i la Conservació de la Diversitat Biològica i Paisatgística a Catalunya. Hi intervingueren: Joan Tort i Donada (SCG), Josep Germain i Otzet (ICHN), Jordi Flos i Bassols (SCB), Josep Montasell i Dorda (ICEA), Jordi Cañas i Sala (SCOT), Josep Manuel Gómez i González (SCEJ), Jordi Portabella (biòleg, diputat al Parlament de Catalunya), Xavier Mateu (geògraf, director general de Patrimoni Natural i Medi Físic del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya) i Jordi Bertran (arquitecte, coordinador de l'Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona). Tinguda a l'IEC.

Cursos organitzats conjuntament amb la CIRIT

Del 2 al 5 d'octubre de 1997. *Seminari internacional sobre deltes i costes baixes: la seva sostenibilitat i conservació. El cas del delta de l'Ebre*. Hi intervingueren: John W. Day, Departament d'Oceanografia i Ciències Costaneres, LSU, Lousiana, EUA; Didier Pont, Universitat Claude Bernard, Lió, França; Francisco Comín, Departament d'Ecologia, UB; Norbert Psuty, Institut de Ciències Costaneres i Marines, Universitat de Rutgers, EUA; Antonio Canicio, geòleg consultor i investigador del projecte MedDelt (UB-UPC); Pat Doody, Unió Europea per a la Conservació de les Costes (EUCC); Armando Gariboldi, Lliga Italiana per a la Protecció dels Ocells (LIPU), i Carles Ibáñez SEO/BirdLife. Fou organitzat per la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona, la Universitat Rovira i Virgili, la Unió Europea per a la Conservació de les Costes, SEO/BirdLife, la Institució Catalana d'Història Natural i la Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural i Ecomediterrània. Hi col·laboraren l'Ajuntament de Sant Carles de la Ràpita, el Comissionat per a Universitats i Recerca, la CIRIT i la Caixa d'Estalvis de Catalunya.

Del 23 al 26 de febrer de 1998. *Dinàmica de l'aigua i els sediments en rius de muntanya: aplicacions per a la gestió dels recursos hídrics*. Organitzat conjuntament amb el Centre Tecnològic Forestal de Catalunya. Impartit per Peter Ergerzinger, Universitat Lliure de Berlín, Alemanya, i Alan Werrity, Universitat de Dundee, Escòcia. Tingut a Barcelona i a Solsona.

Premi per a estudiants

El premi per a estudiants d'enguany s'ha atorgat al treball *Anàlisi electroforètica de la truita comuna, Salmo trutta, a la conca alta de la Noguera Ribagorçana*, de Núria Sanz Balllosera, del Laboratori d'Ictiologia Genètica, UdG. Així mateix, s'ha concedit un accèssit al treball *L'anàlisi del paisatge vegetal i la seva aplicació a l'ordenament municipal: El cas de Torelló (Osona)*, de Montserrat Badia i Vila, llicenciada en Ciències Ambientals, UAB.

Publicacions

Bulletí de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 65 (1997). 154 p.

Guia d'espais d'interès natural del Bages. Barcelona, 1997. 295 p. (Guies; 1) [Coelecció amb el Centre d'Estudis del Bages]

Notícies de la Institució, núm. 14-18.

IX Sessió Conjunta d'Entomologia. Barcelona: ICHN-SCL, 1995.

Vies verdes i xarxa viària. Propostes per a un model d'ordenació del territori integrat i sostenible. [Terrassa: Fòrum Terrassenc per a la Protecció i Ordenació del Medi Natural i del Paisatge, març 1998] [Triptic]

Estratègia per a la diversitat biològica

La ICHN assumeix el secretariat tècnic en el procés d'elaboració de l'*Estratègia catalana per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica* (EDB).

Participació i assessorament

— Estratègia nacional per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica. Participació en la Taula Sectorial d'Investigadors i Universitats.

— Estratègia europea per a la diversitat biològica. Participació en les diferents etapes d'elaboració i en la presentació del document a l'European Environmental Bureau.

— Pla Territorial Metropolità de Barcelona. Assessorament en l'elaboració de les propostes de conservació dels sistemes naturals.

— Pla estratègic per a la conservació i l'ús racional de les zones humides d'Espanya. Presentació de propostes i esmenes als diferents esborranys.

— Presentació del projecte Alba-Ter.

— Participació en la Fundació Fòrum Ambiental.

— La ICHN forma part de la xarxa temàtica *Estudi de la biodiversitat*.

— Assessorament al Consell Comarcal del Bages en relació amb el Pla de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Bages.

— Col·laboració amb el Fòrum Terrassenc per a la protecció i l'ordenació del medi natural i del paisatge.

Delegació del Bages

Junta Directiva

President:	RAMON SOLÀ I FERRER
Vicepresident:	FLORENCI VALLÈS I SALA
Secretari:	JORDI BADIA I GUITART
Tresorer:	MARC VILARMAU I MASFERRER
Vocals:	JOSEP BIOSCA I MUNTS
	JOSEP M. GASOL
	JOSEP ILLA I ANTICH
	JORDI MORATÓ I FARRERAS

Sessions científiques

7 de setembre de 1997. Amb motiu de la Festa Major de Manresa, la ICHN-Bages va col·laborar amb el Collectiu Ecologista L'Alzina en l'organització de la caminada popular *La natura desconeguda que tens a tocar*. Amb sortida i arribada a peu des de la ciutat, aquesta excursió va mostrar algunes de les zones de natura més interessants de les valls de Rajadell i de Guardiola. La participació va ser notable.

11 d'octubre de 1997. Presentació de la *Guia d'espais d'interès natural del Bages*, a la Casa-Museu Torres Amat, de Sallent.

Taula rodona sobre *Els espais naturals en el marc de l'ordenació territorial*, amb la participació de Josep Germain, vicepresident de la ICHN-Barcelona; David Closes, arquitecte; Francesc Torres, tècnic ambiental, president d'El Fanal, i Jaume Rabeya, president del Consell Comarcal del Bages.

Sortides als tres espais següents descrits a la *Guia*:

La font de les Tàpies (Calders).

El pla del Reguant i la falla de Migmon (Súria).

La Corbatera (Sallent).

Conferència: *Els aiguamolls de la Bòbila*, a càrrec de Josep Illa.

28 de febrer de 1998. Conferència audiovisual: *Aventura entomològica a la selva peruana*, a càrrec de Joan Condal. Tinguda a la UPC, Manresa.

15 de març de 1998. Cicle de sortides naturalistes *Els espais naturals del Bages. El corredor natural del meandre de Castellbell*, guiada per Jordi Badia i Jordi Morató.

25 de març de 1998. Presentació de la col·lecció Josep Closes i Miralles de minerals. Museu de Geologia, UPC. Manresa.

26 d'abril de 1998. Cicle de sortides naturalistes *Els espais naturals del Bages. La vall de Marfà*, guiada per Pilar Clapers.

22 de maig de 1998. Conferència: *El règim de cabals al riu Cardener. Estudi de les avingudes*, a cura de Teresa Clotet, geòloga. Tinguda a la UPC, Manresa.

31 de maig de 1998. Cicle de sortides naturalistes *Els espais naturals del Bages. La plana de les Torres*, guiada per Josep Illa i Marc Vilarmau.

Convenis de col·laboració

— Conveni de col·laboració amb la Diputació de Barcelona per a la creació d'un marc de reflexió, debat i treball conjunt pel que fa a temes territorials, activitats i projectes que afecten els espais naturals de l'àmbit de competència. Signat el 5 de maig de 1997.

— Conveni de col·laboració amb el Consell Comarcal del Bages en relació amb el Pla de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Bages. Signat el 24 de novembre de 1997.

— Conveni de cessió del fons bibliogràfic de la Institució Catalana d'Història Natural a la Biblioteca de la Universitat de Girona.

Entitats adherides a la ICHN

Societat Catalana de Lepidopterologia. Representant a la ICHN: Jordi Dantart.

Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord. Representant a la ICHN: Joan Vicente.

Grup Mineralògic Català. Representant a la ICHN: Joan Rosell.

Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà. Representant a la ICHN: Jordi Llorens.

▼ Societat Catalana de Biologia

Junta Directiva

President:	RAMON BARTRONS I BACH
Vicepresident 1r:	JAUME BERTRANPETIT I BUSQUETS
Vicepresident 2n:	LLUÍS CORNUDELLA I MIR
Secretària general:	CRISTINA JUNYENT I RODRÍGUEZ
Vicesecretària:	CÈLIA MARRASÉ I PEÑA
Tresorer:	ANTONI FERNÁNDEZ-TIBURCIO
Vocal 1r, Lexicografia:	MERCÈ PIQUERAS I CARRASCO
Vocal 2n, Recerca:	PILAR ALUJA I PARÍS
Vocal 3r, Sessions:	MONTSERRAT VENDRELL I RIUS
Vocal 4t, Relacions Exteriors:	XAVIER PASTOR I DURAN
Vocal 5è, Publicacions:	ANNA MARIA GÓMEZ-FOIX
Vocal 6è, Estudiants:	MAR CABEZA I JAIMEJUAN CRISTIAN CAÑESTRO I GARCIA

Delegat de l'IEC: CARLES BAS I PEIRED

Nombre de socis: 1.580

La Societat Catalana de Biologia conté les seccions especialitzades següents:

- Secció d'Antropologia Biològica
- Secció de Biofísica
- Secció de Biologia del Desenvolupament
- Secció de Biologia de la Reproducció
- Secció de Biologia Molecular
- Secció d'Ecologia
- Secció d'Endocrinologia Experimental
- Secció d'Enzimologia i Regulació Metabòlica
- Secció de Fisiologia Vegetal

- Secció d'Hepatologia Bàsica i Experimental
- Secció d'Immunologia Experimental
- Secció de Microbiologia
- Secció de Neurobiologia Experimental
- Secció d'Oncologia Experimental
- Secció d'Estudiants
- Secció de la SCB a Lleida
- Secció de la SCB a les Comarques de Tarragona
- Secció de la SCB a València.

Sessió inaugural del curs 1997-1998

Atapuerca. Hi intervingueren: Juan Luis Arsuaga, Facultat de Ciències Geològiques, UCM; Eudald Carbonell, URV, Tarragona, i José M. Bermúdez de Castro, SCSIC, Museu Nacional de Ciències Naturals, Madrid. Institut d'Estudis Catalans, Sala Prat de la Riba, 27 d'octubre de 1997.

Conferències

— *La unión de proteínas de la heterocromatina depende del ciclo celular.* J. Suso Platero, Institut Mèdic Howard Hughes, Fred Hutchinson Cancer Research Center, Seattle, EUA. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 1 d'octubre de 1997.

— *Anfibios y planarias: modelos para descifrar las bases moleculares de la regeneración.* Alejandro Sánchez Alvarado, Departament d'Embriologia, Institut Carnegie, Baltimore, EUA. Aula de graus, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 6 d'octubre de 1997.

— *El factor de crecimiento para fibroblastos: estudios estructurales e ingeniería de proteínas con vistas a posibles aplicaciones clínicas.* Guillermo Giménez, CIB, CSIC, Madrid. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 8 d'octubre de 1997.

— *Patologia tiroïdal relacionada amb el receptor de TSH.* Roser Casamitjana, Servei d'Hormonologia, HCP, UB. Aula del Servei de Ginecologia, HCP, UB. Barcelona, 9 d'octubre de 1997.

— *Interacción de la histona H5 con el nucleosoma.* Fermín Goytisolo, Departament de Bioquímica, Universitat de Cambridge, Regne Unit. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 15 d'octubre de 1997.

— *DNA-modified electrodes: new tools in DNA analysis, molecular recognition and detection of DNA damage.* Emil Palecek, Institut de Biofísica, Acadèmia de Ciències de la República Txeca, Brno, Txèquia. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 22 d'octubre de 1997.

— *Mecanismos d'acció del TGF β .* Joan Massagué, Memorial Sloan-Kettering Cancer Center, Institut Mèdic Howard Hughes, Nova York, EUA. Sala d'actes, HCP, UB. Barcelona, 27 d'octubre de 1997.

— *L'estimulació per agonistes dels receptors NMDA de les motoneurons en desenvolupament provoca, alternativament, efectes excitotòxics o bé neurotròfics.* Jerònia Lladó, DCMB, Facultat de Medicina, UdL. Sala de reunions del DCMB, Facultat de Medicina, UdL. Lleida, 29 d'octubre de 1997.

— *Paper de la calmodulina en la regulació de l'activitat MAP quinasa.* Marta Bosch,

Departament de Biologia Cel·lular, Facultat de Medicina, UB. Sala d'actes, HCP, UB. Barcelona, 3 de novembre de 1997.

— *Integrinas y morfogénesis en Drosophila*. María Dolores Martín-Bermudo, Institut Wellcome/CrC, Regne Unit. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 7 de novembre de 1997.

— *Molecular mechanisms of glucocorticoid action in asthma*. Peter J. Barnes, National Heart and Lung Institute, Londres, Regne Unit. Sala d'actes, HCP, UB. Barcelona, 17 de novembre de 1997.

— *El genoma de l'anfiox: cruïlla evolutiva o cul-de-sac?* Jordi Garcia-Fernández, Departament de Genètica, Facultat de Biologia, UB. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 18 de novembre de 1997.

— *Papel de la p42 y p44 MAP-quinases en la proliferación y diferenciación inducidas por IGF-1 e insulina en adipocitos marrones*. Almudena Porras, Facultat de Farmàcia, UCM, Madrid. Sala de reunions del DCMB, Facultat de Medicina, UdL. Lleida, 21 de novembre de 1997.

— *Nivells circulants de metal·loproteïnases i els seus inhibidors en la fibrosi hepàtica alcohòlica*. Amèrica Giménez, Unitat d'Hepatologia, Fundació Clínic, Barcelona. Sala d'actes, HCP, UB. Barcelona, 24 de novembre de 1997.

— *Biliverdin reductases A and B; are these enzymes involved in tetrapyrrole signalling?* Tim Mantle, Trinity College, Dublín, Irlanda. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 3 de desembre de 1997.

— *Metilació del DNA: un mecanisme de memòria de la cèl·lula bacteriana*. Josep Casadesús, Facultat de Biologia, Universitat de Sevilla. Sala de reunions del DCMB, Facultat de Medicina, UdL. Lleida, 3 de desembre de 1997.

— *El Niño-Southern oscillation: noves teleconnexions extratropicals. Mecanismes per a una resposta a latituds mitjanes*. Xavier Rodó, Departament d'Ecologia, Facultat de Biologia, UB. Aula de graus, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 19 de desembre de 1997.

— *Isolation and characterization of ESD4, a gene that delays flowering in Arabidopsis thaliana*. Giovanni Murtas, Centre John Innes, Norwich, Regne Unit. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 22 de desembre de 1997.

— *Bases moleculars de l'acció de les poliamines en el desenvolupament vegetal*. Rosa Farràs, Institut Max-Planck, Colònia, Alemanya. Aula III, Facultat de Farmàcia, UB. Barcelona, 23 de desembre de 1997.

— *Funció del receptor de llum fitocrom B en el control fotoperiòdic de la tuberització: implicació de les hormones gibberel·lines en el procés d'inducció*. Salomé Prats, CID-CSIC, Barcelona. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 14 de gener de 1998.

— *Receptors d'andrògens: el seu paper en la síndrome de Morris, el càncer de pròstata i la malaltia de Kennedy*. Josep Oriola, Servei d'Hormonologia, HCP. Aula del Servei de Ginecologia, HCP, UB. Barcelona, 15 de gener de 1998.

— *Simbiosis y evolución*. Lynn Margulis, Universitat de Massachusetts-Amherst, EUA. Sala d'actes, Institut de Ciències del Mar. Barcelona, 16 de gener de 1998.

— *Biomecànica de la columna vertebral*. Sala Albertí, monestir de Sant Feliu de Guíxols (Baix Empordà), 23 de gener de 1998.

«Estudi del raquis». Concepció Aviñó, Servei de Rehabilitació, Hospital de Palamós.

«Control postural del raquis». Montserrat Alcañiz, Hospital de Palamós.

«Ortesis i ajudes físiques per a la columna vertebral». Emi Sallés, Hospital de Palamós.

— *Estudi de la plasticitat de les unions neuromusculars regulada per determinants neuronals intrínsecs*. Olga Tarabal, Facultat de Medicina, UdL. Sala de reunions del DCMB, Facultat de Medicina, UdL. Lleida, 28 de gener de 1998.

— *Anàlisi i interpretació de la variació genètica de STRs en poblacions humanes*. Anna Pérez, Unitat d'Antropologia, Facultat de Biologia, UB. Aula de graus, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 2 de febrer de 1998.

— *Microsatellite allelic homoplasy due to variable flanking sequences*. Brigitte Crouau-Roy, Universitat Paul Sabatier, Tolosa de Llenguadoc, França. Aula de graus, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 2 de febrer de 1998.

— *Modelo transgénico tumoral por sobreexpresión de N-ras y su utilización en terapia*. Ramon Mangués, Laboratori d'Investigació Gastrointestinal, Institut de Recerca de l'Hospital de Sant Pau. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 6 de febrer de 1998.

— *Receptor de vitamina D i osteoporosi*. M. Jesús Martínez, Servei d'Hormonologia, HCP. Aula del Servei de Ginecologia, HCP, UB. Barcelona, 12 de febrer de 1998.

— *Regulación del crecimiento y de la muerte celular programada durante el desarrollo del oído interno: IGF-I versus NGF*. Isabel Valera, IIB-CSIC, Madrid. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 13 de febrer de 1998.

— *Fluids amb memòria i models estructurals tixotròpics*. Ricard Torres, Departament de Mecànica de Fluids, UPC. Aula de Reologia, Departament Mecànica de Fluids, ETSEI, UPC. Barcelona, 13 de febrer de 1998.

— *Inhibición de la síntesis de proteínas durante el envejecimiento: papel de los radicales libres*. Antonio Ayala, Facultat de Farmàcia, Universitat de Sevilla. Sala de reunions del DCMB, Facultat de Medicina, UdL. Lleida, 17 de febrer de 1998.

— *Origen i evolució de la vida i dels ecosistemes*. Ricard Guerrero, Departament de Microbiologia, UB. Aula Magna, Facultat de Medicina i Ciències de la Salut, URV. Tarragona, 19 de febrer de 1998. (Amb aquesta conferència s'inicien les activitats d'aquesta secció.)

— *De Warburg a Racker, con pasajes de ida y vuelta. Estudios en vivo sobre la utilización de glucosa en oocitos de anfibio*. Tito Ureta, Universitat de Xile, Santiago de Xile. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 20 de febrer de 1998.

— *Glucose-6-phosphatase and cell calcium homeostasis*. Angelo Benedetti, Institut de Patologia General, Universitat de Siena, Itàlia. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 27 de febrer de 1998.

— *Neurociències clíniques: una visió interdisciplinària de les malalties del sistema nerviós*. II Cicle de Conferències de l'Associació d'Estudiants de Neurociències de la UAB. Sala de juntes, Facultat de Medicina, UB. Barcelona, febrer-març de 1998.

— *p532: desde un oncogen a un factor intercambiador de nucleótidos de guanina involucrado en tráfico intracelular*. José Luis Rosa, Departament de Ciències Fisiològiques, UB. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 4 de març de 1998.

— *Regulation of storage protein genes in lepidopteran insects*. Krishna Kumaran, Universitat Marquette, Milwaukee, Wisconsin, EUA. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 5 de març de 1998.

— *Dinàmica de boscos tropical*. Agustín Lobo, Institut Jaume Almera, CSIC, Bar-

celona. Aula del Departament d'Ecologia, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 5 de març de 1998.

— *Identificació computacional de gens en seqüències de DNA*. Roderic Guigó, IMIM, Barcelona. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 6 de març de 1998.

— *El ciclo celular secretor y su importancia en la regulación de la función endocrina*. María del Mar Malagón, Departament de Biologia Cel·lular, Universitat de Còrdova. Facultat de Medicina, UdL. Lleida, 6 de març de 1998.

— *Cuantificación en tiempo real de la expresión del gen de prolactina en células adenohipofisarias individuales vivas*. Justo P. Castaño, Departament de Biologia Cel·lular, Universitat de Còrdova. Sala de reunions del DCMB, Facultat de Medicina, UdL. Lleida, 6 de març de 1998.

— *La diversitat del genoma humà i la història de les poblacions*. Jaume Bertranpetit, Departament d'Antropologia, UB. Aula Magna, Facultat de Medicina i Ciències de la Salut, URV. Tarragona, 9 de març de 1998.

— *Molecular approaches to study lignification*. Jacqueline Grima-Pettenati, Universitat Paul Sabatier, Tolosa de Llenguadoc, França. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 11 de març de 1998.

— *Neurotransmissió inhibidora en la musculatura circular del budell*. Marcel Jiménez, Departament de Biologia Cel·lular i Fisiologia, Facultat de Veterinària, UAB. Aulari del campus de Bellvitge, UB. L'Hospitalet de Llobregat, 11 de març de 1998.

— *Mecanismos fisiopatológicos de las enfermedades autoinmunes endocrinas*. Ricard Pujol Borrell, Hospital Germans Trias i Pujol, Badalona. Sala A, ACMCB. Barcelona, 12 de març de 1998.

— *Inactivació de les vies de TGF-beta en càncer de pàncrees*. Gabriel Capella, Laboratori d'Investigació Gastrointestinal, HSP, Barcelona. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 13 de març de 1998.

— *La ruta de retinoblastoma en plantas: implicaciones en el ciclo celular, crecimiento e infección por geminivirus*. Crisanto Gutiérrez, CBM-CSIC, Madrid. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 18 de març de 1998.

— *Heterologous transposon tagging strategies*. Andy Pereira, CPRO-DLO, Wageningen, Holanda. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 20 de març de 1998.

— *Trànsit de membranes en l'endocitosi*. Fernando Aniento Company, Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, Facultat de Farmàcia, UV. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 20 de març de 1998.

— *Regulació coordinada de trànscrits que inclouen seqüències repetitives de la família Alu. Tenen algun paper els Alu?* Estanis Navarro, IMIM, Barcelona. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 25 de març de 1988.

— *Inhibidors del cicle cel·lular en oncologia*. Carlos Cordón Cardo, Memorial Sloan Kettering Cancer Center, Nova York, EUA. Sala d'actes, Casal del Metge. Barcelona, 26 de març de 1997.

— *Alteracions de la transducció del senyal i dels reguladors del cicle cel·lular als limfomes*. Àngel C. Pellicer, NYU, Nova York, EUA. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 27 de març de 1998.

— *Cinètica de degradació de medicaments*. Josep M. López Bes, Departament de Fisi-

coquímica, Facultat de Farmàcia, UB; Pedro Bago López, Laboratoris Garrigó. Aula de Reologia, Departament de Mecànica de Fluids, ETSEI, UPC. Barcelona, 27 de març de 1998.

— *La pol·lució atmosfèrica i les vies respiratòries*. Mercè Durfort, Biologia Cel·lular, Facultat de Biologia, UB. Aula Magna, Facultat de Medicina i Ciències de la Salut, URV. Tarragona, 27 de març de 1998.

— *Immunoreactivitat a c-jun i mort cel·lular programada*. Victòria Ayala, Facultat de Medicina, UdL. Sala de Reunions del DCMB, Facultat de Medicina, UdL. Lleida, 1 d'abril de 1998.

— *Modulación de la gluconeogénesis hepática por insulina, glucosa y sulfonilureas en la rata Zucker (fal/fa)*. Juan Emilio Feliu, Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, UAM. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 3 d'abril de 1998.

— *Resistència a l'efecte pressor dels vasoconstrictors endògens en la cirrosi. Paper de l'òxid nítric*. Vladimiro Jiménez, Servei d'Hormonologia, HCP. Aula del Servei de Ginecologia, HCP, UB. Barcelona, 16 d'abril de 1998.

— *Resolución de estructuras de ácidos nucleicos en solución por NMR*. Carlos González, Institut d'Estructura de la Matèria, CSIC, Madrid. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 17 d'abril de 1998.

— *The yeast CDK inhibitor Sic1 and the necessity to sharpen cell cycle transitions*. Etienne Schwob, Institut de Genètica Molecular, CNRS, Montpeller, França. Sala de reunions del DCMB, Facultat de Medicina, UdL, Lleida. 17 d'abril de 1998.

— *Comparative biology in prospect: reconstructing the past or implementing evolutionary models?* Philippe Grandcolas, Laboratori d'Entomologia, Museu Nacional d'Història Natural, París, França. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 22 d'abril de 1998.

— *Intermediates and transition states in protein folding*. A. R. Clarke, Departament de Bioquímica, Universitat de Bristol, Regne Unit. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 24 d'abril de 1998.

— *Metabolitos y proteínas de defensa de plantas: efectos sobre el taladro del maíz*. Pedro Castañera, CIB-CSIC, Madrid. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 29 d'abril de 1998.

— *Activadores del plasminógeno en el proceso de la metástasis*. Lola García, Facultat de Medicina, UdL. Sala de reunions del DCMB, Facultat de Medicina, UdL. Lleida, 6 de maig de 1998.

— *The keys to access chromatin: energy-dependent nucleosome remodeling*. Peter Becker, Laboratori Europeu de Biologia Molecular, Heidelberg, Alemanya. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 8 de maig de 1998.

— *Retinoides y desarrollo cardiovascular: Análisis de modelos mutantes*. Pilar Ruiz-Lozano, La Jolla, Califòrnia, EUA. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 8 de maig de 1998.

— *Implicació del compartiment dels endosomes en el cicle de la caveolina a l'hepatòcit*. Carles Enrich, Departament de Biologia Cel·lular i Anatomia Patològica, UB. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 15 de maig de 1998.

— *The role of transposable elements in the structure and evolution of grass genomes*. Jeffrey Bennetzen, Universitat de Purdue, West Lafayette, Indiana, EUA. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 15 de maig de 1998.

— *Vida en la foscor: intimitat en les caveres*. Tomàs Barranco, Facultat de Biologia, UB. Aula de graus, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 18 de maig de 1998.

— *Infeccions emergents i reemergents*. Joan Jofre, Departament de Microbiologia, Facultat de Biologia, UB. Aula Magna, Facultat de Química, URV. Tarragona, 21 de maig de 1998.

— *JNK and p38 signaling in Drosophila*. Stéphane Noselli, Centre de Biologia del Desenvolupament, CNRS, Tolosa de Llenguadoc, França. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 22 de maig de 1998.

— *Mecanismos de inducción del gen vPA por factores de crecimiento y radiación ultravioleta*. Pura Muñoz, IRO, l'Hospitalet de Llobregat. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 22 de maig de 1998.

— *Paper de la calmodulina en la fase G1 del cicle cel·lular*. Neus Agell, Departament de Biologia Cel·lular i Anatomia Patològica, UB. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 29 de maig de 1998.

— *Motores y movimiento cromosómico en Drosophila*. Pedro Ripoll, CBM Severo Ochoa (CSIC-UAM), Madrid. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 3 de juny de 1998.

— *Differential gene expression in the planarian regeneration blastema*. Phillip Allan Newmark, Institut Carnegie de Washington, EUA. Aula de graus, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 4 de juny de 1998.

— *Biosíntesi d'isoprenoides en plantes: una via metabòlica per al segle XXI*. Albert Boronat, Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, UB. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 5 de juny de 1998.

— *Análisis genético de la regulación del ciclo celular en vivo*. Mariano Barbacid, Institut Carles III, Madrid. Sala d'actes, CID-CSIC. Barcelona, 10 de juny de 1998.

— *Els discs imagnals de Drosophila: un model per aïllar gens que regulen la proliferació i la formació de patró*. Montserrat Coromines, Departament de Genètica, UB. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 12 de juny de 1998.

— *Life-history evolution in a cyclic environment: some theory and the Ural owl*. Jon Brommer, Div. Population Biology, Universitat d'Hèlsinki. Aula de graus, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 18 de juny de 1998.

— *Papel de los inhibidores de ciclinas-cdks en el ciclo celular*. Manuel Serrano, Centre Nacional de Biotecnologia, Madrid. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 19 de juny de 1998.

— *El isoenzima bueno: ¿maniqueísmo científico o el camino hacia el fármaco perfecto?* David Mauleon, Laboratoris Menarini, Barcelona. Aula del Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, 7a planta, Facultat de Química, UB. Barcelona, 26 de juny de 1998.

— *Bases moleculares de la cistinúria*. Virginia Nunes, IRO, l'Hospitalet de Llobregat. Sala de reunions del DCMB, Facultat de Medicina, UdL. Lleida, 30 de juny de 1998.

— *Aldehyde Dehydrogenase: a journey from mitochondrial import to the active site as found from the three dimensional structure*. Henry Weiner, Universitat de Purdue, West Lafayette, Indiana, EUA. Sala de graus, Facultat de Ciències, UAB. Bellaterra, 9 de juliol de 1998.

— *Interaction of polyamines with cell components*. Nello Bagni, Departament de Bio-

logia Evolucionista Experimental, Universitat dels Estudis de Bolonya, Itàlia. Aula de Fisiologia, Facultat de Farmàcia, UB. Barcelona, 9 de juliol de 1998.

Congressos i simposis

— Minisimposi: *Gens del patró i desenvolupament*

Aula Magna, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 20 de març de 1998. Coordinadors: Jordi Garcia-Fernández, Departament de Genètica, Facultat de Biologia, UB, i Sergi González Crespo, Departament de Biologia Molecular i Cel·lular, CID, CSIC. Organitzat per la Secció de Biologia del Desenvolupament de la SCB.

— *34th Annual Meeting of the European Association for the Study of Diabetes*. Palau de Congressos de Barcelona, Fira de Montjuïc. Del 8 al 12 de setembre de 1998. Organitzadors: Fundació DIABEM, Servei d'Endocrinologia i Nutrició, HSCSP.

Cursos

ASSAIGS BIOLÒGICS EN INVESTIGACIÓ DE PRODUCTES NATURALS

Aula 3, Facultat de Farmàcia, UB. Barcelona, del 26 al 30 de gener de 1998. Curs teoricopràctic. Coordinador: Carles Codina, Unitat de Fisiologia Vegetal, Facultat de Farmàcia, UB. Organitzat per la Secció de Fisiologia Vegetal de la SCB.

«Desenvolupament i aplicacions d'immunoassaigs», a càrrec de Pilar Marco, CID-CSIC, Barcelona.

«Realism and perspectives of immunomodulatory plant drug research», a càrrec de Rudi P. Labadie, Departament de Química Mèdica, Universitat d'Utrecht, Holanda.

«Química y actividad biológica de plantas alimenticias y medicinales chilenas», a càrrec de Guillermo Schmeda, Institut de Química de Recursos Naturals, Universitat de Talca, Xile.

«Metodologías para la evaluación de la actividad antioxidante», a càrrec d'Alfredo Rosas, Departament de Química, Universitat Simón Bolívar, Caracas, Veneçuela.

«Antiprotozoal natural products», a càrrec de Colin W. Wright, Universitat de Bradford, West Yorkshire, Regne Unit.

IX CURS SOBRE AVENÇOS EN L'ESTUDI DEL METABOLISME

Sala de graus, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, del 3 al 13 de febrer de 1998. Coordinadors: Ramon Bartrons, Emili Itarte, Manuel Palacín, Xavier Testar, Antoni Zorzano. Curs de doctorat.

CURS CIRIT-IEC SOBRE RECONSTRUCCIÓ DE L'EVOLUCIÓ: FILOGÈNIES DEL DNA

Sala de graus, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 25 i 26 de febrer i 4 i 5 de març de 1998. A càrrec dels professors Montserrat Aguadé, Hans Bandelt, Francesc Calafell, Josep Fortiana, Julio Rozas i Naoyuki Takahata. Coordinadors: Montserrat Aguadé, UB, i Jaume Bertranpetit, UB. Curs d'especialització i postgrau.

II CURS BÀSIC DE PROGRAMACIÓ EN LENGUATGE C

Aula d'Informàtica 5, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, de març a juny de 1998. A càrrec del professor Gregorio Luque. Organitzat per la Secció d'Estudiants de la SCB.

VIII CURS AVANÇAT D'ECOLOGIA MICROBIANA

Delta de l'Ebre, del 25 al 28 de maig de 1998. A càrrec dels professors Isabel Esteve, UAB; Núria Gaju, UAB; Steve Goodwin, UMASS, Amherst, EUA, i Mary Rothermick, UMASS, Amherst, EUA. Coordinador: Ricard Guerrero, UB. Curs d'especialització i postgrau.

CURS D'AQUICULTURA DE BIVALVES A MÈXIC

Institut de Ciències del Mar, CSIC. Barcelona, del 8 al 10 de juny de 1998. A càrrec del professor Carlos Cáceres Martínez, Estació Experimental d'Aquicultura, Universitat Autònoma de Baja California Sur, Mèxic. Coordinadora: Rosa Flos, Institut de Ciències del Mar.

Seminaris**SÈMINARI EN IMMUNOAL·LÈRGIA**

Sala d'actes, Hospital Joan XXIII. Tarragona, 6 de novembre de 1997. Organitzat per la Secció d'Immunologia Experimental de la SCB.

«Genètica de l'allèrgia», a càrrec de Carlos Lahoz, Servei d'Immunologia, Fundació Jiménez Díaz, Madrid.

«Factors ambientals de l'allèrgia», a càrrec de Pilar García Ortega, Unitat d'Al·lèrgia, Hospital Joan XXIII, Tarragona.

MICROBIOLOGIA A INTERNET

Aula de Formació, CINET, Edifici FCR. Barcelona, 18 de novembre de 1997. Coordinador: Jordi Mas-Castellà.

«Avaluació de la informació disponible a Internet», a càrrec de Mercè Piqueras, SCB.

«Internet: eines de laboratori per al microbiòleg», a càrrec de José M. Nieto, Departament de Microbiologia, UB.

«La diversitat del món microbià per Internet», a càrrec de Jordi Mas Gordi, Departament de Genètica i Microbiologia, UAB.

XII CICLE DE SEMINARIS: ASPECTES GENERALS I D'INVESTIGACIÓ BÀSICA EN CÀNCER DE MAMA

Biblioteca Unitat de Fisiologia Mèdica, Facultat de Medicina, UAB. Bellaterra, 2, 10 i 16 de desembre de 1997. Organitzat pel Grup Multidisciplinari per a l'Estudi del Càncer de Mama.

«Estratègies de la biologia molecular en el valor pronòstic i la quimioresistència del càncer», a càrrec de Maria Monzó, Servei d'Oncologia Mèdica, Hospital Germans Trias i Pujol, Badalona.

«Alteracions de molècules reguladores del cicle cel·lular en la progressió de tumors humans», a càrrec d'Elías Campo, Servei d'Anatomia Patològica, HCP, Departament de Biologia Cel·lular i Anatomia Patològica, UB.

«Absorció, transport i metabolisme de retinoides», a càrrec de Xavier Parés, Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, UAB.

SEMINARIS SOBRE POLIAMINES I ALCALOIDS TROPÀNICS

Aula Magna, Facultat de Farmàcia, UB. Barcelona, 22 de desembre de 1997. Organitzat per la Secció de Fisiologia Vegetal de la SCB.

«Polyamine transport in plants», a càrrec de Nello Bagni, Departament de Biologia Evolucionista Experimental, Universitat dels Estudis de Bolonya, Itàlia.

«Regulation of tropane alkaloid biosynthesis in *Hyoscamus muticus*», a càrrec de Kirsi-Marja Oksman-Caldentey, Departament de Farmàcia, Universitat d'Hèlsinki, Finlàndia.

FRONTERAS EN NEUROGENÉTICA

Departament de Ciències Mèdiques Bàsiques, UdL. Lleida, 27 de febrer de 1998. Organitzat per la Societat Espanyola de Genètica, en col·laboració amb el Departament de Ciències Mèdiques Bàsiques de la Universitat de Lleida

LA INFLUÈNCIA DE MALTHUS EN L'OBRA DE DARWIN

Biblioteca de Ciències, Campus Burjassot, UV, València. De març a juny de 1998. Organitzat per la Secció de la SCB a València.

«The new neodarwinian synthesis of microevolution and macroevolution», a càrrec de Douglas Futuyma, Departament d'Ecologia i Evolució, Universitat de l'Estat de Nova York, EUA.

«Malthus i els models demoeconòmics actuals», a càrrec de Roser Nicolau, Departament d'Història Econòmica, UAB.

«The human ecological niche and history. Ecological causes of societal troubles», a càrrec de Paul Colinvaux, Smithsonian Tropical Research Institute, Panamà.

«Malthus and evolution: two centuries of influence», a càrrec de Michael Ruse, Departament de Filosofia, Universitat de Guelph, Ontario, Canadà.

«Darwin with and without Malthus», a càrrec d'Elliot Sober, Departament de Filosofia, Universitat de Wisconsin, EUA.

ESTIMULACIÓN DIFERENCIAL DE LAS GTPASAS RHO POR ONCOPROTEÍNAS DE LA FAMILIA VAV

Sala d'actes, campus de Bellvitge, UB. L'Hospitalet de Llobregat, 11 de maig de 1998. A càrrec de Xose Bustelo, Departament de Patologia, SUNY, Stony Brook, EUA. Seminari organitzat per la Xarxa de Tràfic Intracel·lular de Proteïnes i la Societat Catalana de Biologia.

II TROBADA NEUROCIENTÍFICA DE LA UAB

Auditori de Lletres, Facultat de Psicologia, UAB. Bellaterra, 15 de maig de 1998. Organitzada per l'Associació d'Estudiants de Neurociències de la UAB.

ASIMETRÍAS EN LAS HEBRAS DEL DNA

Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 8 de juny de 1998. A càrrec d'Antonio Marín, Departament de Genètica, Universitat de Sevilla.

SEMINARIS A LA FACULTAT DE BIOLOGIA DE LA UB

Aula de graus, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 18 i 19 de juny de 1998. Coordinador: Eduardo Soriano, Biologia Cel·lular, Facultat de Biologia, UB.

«El problema de la regeneración de los circuitos del cerebelo», a càrrec de Constantino Sotelo, Iserm U-106, Hospital de la Salpêtrière, París, França.

«Los circuitos neuronales de la corteza cerebral durante el desarrollo: análisis con Fura-2», a càrrec de Rafael Yuste, Universitat de Columbia, Nova York, EUA.

VI SEMINARI CONJUNT DE LES SECCIONS DE BIOLOGIA MOLECULAR I DE BIOLOGIA DEL DESENVOLUPAMENT

Palau Maricel de Sitges, 16 i 17 de juny de 1998. Coordinadors: Jordi Gómez, F. Xavier Gomis-Rüth, Imma Ponte i Virginia Stiefel.

CICLE CEL·LULAR, APOPTOSI I CÀNCER

Aula de graus, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 4 de juny de 1998.

«El resveratrol indueix apoptosi en cèl·lules tumorals», a càrrec de Neus Carbó, Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, UB.

«Activació de les caspases en les cèl·lules de la leucemilimfàtica crònica de tipus B», a càrrec de Beatriz Bellosillo, Unitat d'Hematopatologia, HCP.

«La inhibició de la calmodulina indueix l'activació sostinguda d'ERK2 i l'expressió de p21», a càrrec de Neus Agell, Departament de Biologia Cel·lular i Anatomia Patològica, UB.

«Alteracions de la maquinària reguladora del cicle cel·lular en el càncer colorectal i pancreàtic», a càrrec d'Oriol Bachs, Departament de Biologia Cel·lular i Anatomia Patològica, UB.

«Aspirina i antiinflamatoris no esteroïdals en la prevenció del càncer de còlon», a càrrec d'Esther Castaño, Departament de Ciències Fisiològiques II, Facultat d'Odontologia, UB.

«Contribució de les citoquines a l'organoespecificitat de les metastasis», a càrrec d'Àngels Sierra, Departament de Càncer i Metàstasis, IRO, l'Hospitalet de Llobregat.

Jornades

XI JORNADA D'ACTUALITZACIONS I AVENÇOS EN IMMUNOLOGIA

Auditori Novartis. Barcelona, 21 de novembre de 1997. Organitzat per la Societat Catalana d'Immunologia.

JORNADES CIENTÍFIQUES IEC: RESPOSTES AL CLONATGE HUMÀ

Institut d'Estudis Catalans, Sala Prat de la Riba. 20 i 21 d'abril de 1998. Organitzat per la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC. Coordinadors: Josep Egozcue, IEC i UAB, i Françoise Shenfield, UCL, Regne Unit. Moderadors: Mercè Durfort, IEC i UB; Maria Casado, UB, i Josep González-Agàpito, IEC i UB.

IX JORNADES DE BIOFÍSICA I REOLOGIA APLICADA: BIOFÍSICA NUTRICIONAL

Sala del primer pis del monestir de Sant Feliu de Guíxols (Baix Empordà), 22 de maig de 1998. Organitzades per la Secció de Biofísica de la SCB.

«El magnesi en la alimentació», a càrrec d'Ana María Lajusticia.

«Nutrició adequada al creixement», a càrrec de Rosa Maria Rustullet.

LA RECERCA QUE FEM

Aula Magna de l'edifici central de la UB. Barcelona, del 13 al 16 de juliol de 1998.

JORNADES DIVULGATIVES SOBRE LA RECERCA QUE ES DESENVOLUPA AL DEPARTAMENT DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR DE LA UB

Organitzades pel Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, per la UB i per la Secció de Biologia Molecular de la SCB, amb el suport de la FCR i la SEBBM.

«Els nous gens de l'obesitat», a càrrec de Francesc Villarroya, Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, UB.

«Alcohol y gestación», a càrrec de Dolores López, Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, UB.

«Biotecnologia vegetal: com seran les plantes del futur?», a càrrec d'Albert Boronat, Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, UB.

«Nuevas armas para la lucha contra el SIDA», a càrrec de Rafael Franco, Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, UB.

UNIVERSITAT CATALANA D'ESTIU - VII JORNADES DE BIOLOGIA

UCE. Prada de Conflent, del 20 al 24 d'agost. Organitzades per la UCE i la SCB. Coordinadors: Ramon Bartrons i Jaume Bertranpetit.

Tema: *DNA i societat*

1. «Principis bàsics: estructura i funció del DNA».
2. «Malalties d'origen genètic i teràpies genètiques».
3. «Gens i societat».

Altres activitats

LA SINAPSI: CENT ANYS

Aula Magna, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 12 de novembre de 1997.

«Genèsi i evolució del concepte de sinapsi», a càrrec de Josep Esquerda, DCMB, Facultat de Medicina, UdL.

«Formación de la sinapsis: quimiotropismo y quimioafinidad, cien años después», a càrrec d'Eduardo Soriano, Departament de Biologia Cel·lular, Animal i Vegetal, Facultat de Biologia, UB.

«Les neurotoxines, substàncies mortíferes que ajuden a entendre la sinapsi», a càrrec de Joan Blasi, Departament de Biologia Cel·lular i Anatomia Patològica, Facultat de Medicina, UB.

ASPIRINA: FÀRMAC DEL SEGLE XXI

Aula Magna, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 20 de novembre de 1997. Coordinadora: Mercè Durfort, Secció de Ciències Biològiques, IEC.

«Breu revisió històrica d'un fàrmac molt familiar», a càrrec de Glòria Pueyo, Departament Mèdic i de Comunicació, Bayer.

«Aplicacions de l'aspirina en la prevenció del càncer», a càrrec de Ramon Bartrons, Departament de Ciències Fisiològiques, Facultat de Medicina, UB.

LES ILLES DEL MAL TEMPS (UNA EXPEDICIÓ A L'ARXIPÈLAG DE FÈROE)

Aula Magna, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 3 de desembre de 1997. A càrrec de Joaquim Montoriol, professor emèrit, Facultat de Geologia, UB.

LES XARXES ECOLÒGIQUES I LA CONSERVACIÓ DE LA DIVERSITAT BIOLÒGICA I PAISATGÍSTICA A CATALUNYA

Institut d'Estudis Catalans, Sala Prat de la Riba, 16, 17 i 18 de desembre de 1997. Sessió conjunta ICEA-ICHN-SCB-SCEJ-SCG-SCOT.

PRESENTACIÓ DE LA FUNDACIÓ ALSINA I BOFILL I DEL LLIBRE D'ACTES DEL QUINZÈ CMBLC

Saló de Cent, Ajuntament de Barcelona, plaça de Sant Jaume. Barcelona, 20 de febrer de 1998.

(La Fundació Alsina i Bofill serà l'entitat encarregada de l'organització dels CMBLC en el futur. L'IEC, representat per la SCB, és patró de la Fundació.)

GENS I LLENGÜES. DIVERSITAT GENÈTICA A EUROPA

Institut d'Estudis Catalans, Sala Puig i Cadafalch, 26 de març de 1998. A càrrec de Jaume Bertranpetit, Laboratori d'Antropologia, Facultat de Biologia, UB. Acte organitzat per la Societat Catalana de Llengua i Literatura i la Societat Catalana de Biologia.

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE *Les confidències del comte de Buffon*, de Martí Domínguez, UV

Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 3 d'abril de 1998. Hi intervingueren Martí Domínguez, Jaume Bertranpetit i Mercè Piqueras.

SANT JORDI A LA FACULTAT DE BIOLOGIA DE LA UB

Aula Magna, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, del 17 al 24 d'abril de 1998.

CENTENARI DEL DESCOBRIMENT DE L'APARELL DE GOLGI

Coordinadors: Mercè Durfort, Departament de Biologia Cel·lular, Facultat de Biologia, UB; Ángel Velasco, Departament de Biologia Cel·lular, Universitat de Sevilla, i Ignacio Sancho, Centre de Biologia Molecular Severo Ochoa, Universitat Autònoma de Madrid.

PRESENTACIÓ DEL *Diccionari de geologia*, dirigit per Oriol Riba

QUANG GANH. DEL TONQUÍN AL DELTA DEL MEKONG, VIETNAM

A càrrec de Joaquim Montoriol.

BASES MOLECULARES DEL PROCESAMIENTO DE LOS RNA. EL CUERPO ACESORIO DE CAJAL

A càrrec de Miguel Lafarga, Departament de Biologia Cel·lular i Anatomia, Universitat de Cantàbria.

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA

Institut d'Estudis Catalans, Sala Prat de la Riba, 29 d'abril de 1998.

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE *Viatge als orígens*, de Jaume Bertranpetit i Cristina Junyent

Observatori de la Comunicació Científica, UPF. Barcelona, 4 de juny de 1998. Hi par-

ticipen també: Félix Ovejero, Departament de Sociologia i Metodologia de les Ciències Socials, UB; Adolf Tobeña, Departament de Psiquiatria, de Toxicologia i de Legislació Sanitària, UAB, i José María Mendiluce, eurodiputat.

DEVELOPMENT OF THE CEREBRAL CORTEX AND CEREBELLUM: WHAT WE LEARN FROM MOUSE MUTANTS

Aula Magna, Facultat de Biologia, UB. Barcelona, 3 de juliol de 1998. Organitzat per Human Frontiers Science Project Organization amb el suport de la SCB. Coordinadors: Eduardo Soriano, Facultat de Biologia, UB, i Montserrat Vendrell, Parc Científic de Barcelona.

«A tale of two genes: reelin and disabled», a càrrec de Tom Curran, St. Jude Children's Research Hospital, Memphis, TN, EUA.

«What reeler and scrambler chimeras can tell us about the developmental events that underlie neuronal migration», a càrrec de Daniel Goldowitz, Universitat de Memphis, TN, EUA.

«Cell and molecular analysis of corticogenesis using the reeler and yotari mice», a càrrec de Kazunori Nakajima, Riken, Vako, Japó.